

Belföldi hírek

1974. október 15.

bb 1. restaurálják a budavári gótikus szobrokat

i me/sza-ju hi -cz

1974. október 15.

rövidesen a közönség is megcsodálhatja a budavárban tavaly feltárt gótikus szobrokat, amelyek - mint annak idején - megállapították - xiv. századbeli alkotások, a nagy Lajos korabeli magyar, francia és prágai szobrászművészet jegyeit őrzik és 600 évvel ezelőtt kerültek a földre. A jelentős értékeket a szakemberek vették kezelésbe s körültekintő gondos munkával állítják helyre. év végéig 4-5, jövőre 20-22 szobrot restaurálnak. a budapesti történelmi múzeum vezetősége már most gondoskodik a felbecsülhetetlen kincsek állandó kiállításáról. a vár újjáépítésének tervezőivel és kivitelezőivel november első napjaiban megvitatják: hol, miként helyezhetnék el a gótikus szobrokat, a budai várban úgy, hogy azok minél jobban beilleszkedjenek a természetes környezetbe. az elképzelések, a tervek közül a legmegfelelőbbet valósítják majd meg. előreláthatólag a következő év második felében bemutatják a különös sor-su szobrokat, amelyek iránt már most nagy az érdeklődés. /mti/

vb 2. előadás-sorozat a ciprusieseményekről - a tit politikai szakosztályának terveiről

i nm/tr-ju hi -cz

1974. október 15.

a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezetének politikai szakosztálya a következő hetekre, hónapokra érdekes programot állított össze. mivel napjaink világpolitikai eseményei között jelentős helyet foglalnak el a ciprusi események és az ibériai félszigeten - portugáliában, spanyolországban - lejátszódó változások, azok nemzetközi hatásai, - a politikai szakosztály elsősorban a két téma sokoldalú megismerését segíti elő új sorozatával. az előadók - szakemberek, újságírók, politikusok - ismertetik a ciprusi események hátterét, görögország és törökország álláspontját a puccs után, a probléma reális megoldásának lehetőségeit, illetve elemzik a portugál kormány bel- és külpolitikáját, a földközi tenger politikai és katonapolitikai szerepét.

egy másik sorozat az első világháború kitörésének 60. évfordulójához kapcsolódva azt vizsgálja, miért nem sikerült megakadályozni a világháború kirobbantását. történészek elemzik majd népünk középkori kapcsolatait a lengyelekkel, románokkal, csehekkel, dél-szlávokkal. „őrnagyok és partizánok”, címmel hirdetnek sorozatot, amely Lengyelország sorsát követi nyomon a második világháborúban. ebben feltárják a lengyel partizánmozgalom kezdeteit, Lengyelország felszabadításának történetét, a magyarországi lengyel menekültek problémáit, a népi hadsereg kialakulását. „akik a fasiszmust Európára zudították”, címmel a tit budapesti szervezetének előadói tárgyalják hitler, mussolini hatalomra jutásának, bukásának összetevőit és foglalkoznak az újfaszizmus jelentkezésével is. másutt több előadásban elemzik majd a mai nyugati kommunista pártok helyzetét, a francia kommunisták forradalmi terveit, az olasz kommunista párt forradalmi stratégiáját, stb.

a magyar történelem fejezetei közül a szabadságharc bukásával foglalkoznak elsősorban, bemutatják az 1848-49-es évek fontosabb eseményeit, a honvédség megszervezését és harcait, az első független magyar kormány tevékenységét, sorsát. /mti/

- 2 -

vb 4. új gyermek- és ifjúsági könyvek

i ro/s-ju la hi

1974. október 15.

az utóbbi időben szép számmal jelennek meg érdekes gyermek- és ifjúsági könyvek. különösen népszerűek ezek közül a 10-15 éveseknek szóló újdonságok.

tatay sándor új kötetét, a meglepetéseim könyvét az utóbbi idők egyik legszebb ifjúsági műveként említik. a szerző emlékeinek felidézése közben egy letűnt, elmúlt világot mutat be vírázssal erővel. megelevenednek a kis bakonyi falu századelején élt lakói, gyerekek és öregek, életük és sorsuk; tanulságos a könyvnek az a része is, amelyben az író arról szól, hogyan találkozott gyermekként a háborúval.

gennagyij maskin: kék tenger, fehér hajó című regénye a második világháború idején játszódik. egy családdal ismerteti meg olvasóit, amely - sok más családdal együtt - átköltözik a felszabadult Szahalinra. a könyv főhőse, gera, a 12 év körüli fiú tudja, hogy partizán nagyapját a japánok elégették egy mozdonyban. élete fő céljának tartja, hogy ezért bosszút álljon.

petrovác istván: tavasz Óbudán című műve napjainkban játszódik a rohamosan fejlődő városrészben. egy iskola 8. osztályában öt gyerek - három lány meg két fiú - szoros barátságot köt. a könyv alkalmat nyújt a szerzőnek arra, hogy érzékeltesse Óbuda gyors változásait, soha nem látott fejlődését.

kántor zsuzsa jól ismeri a 10-14 éves gyerekeket, az iskolai életet, az uttormozgalmat, korábban megjelent zenél a zakariás című könyve azonban a távoli jövőbe kalauzol, akár csak a most megjelent matekária, amely azonos szereplőkkel folytatja az előző történetet. a matekária - a háromszögfejűek országa - érdekes, grotesz, szórakoztató olvasmány. /mti!

-.-

- 3 -

bb 3. a munkásmozgalmi muzeum és a 18. szakmunkásképző intézet szocialista szerződése

1 ol/s-ju ie -cz

1974. október 15.

figyelemre méltó szocialista szerződést kötött a fővárosi tanács 18. ipari szakmunkásképző intézete és a magyar munkásmozgalmi muzeum. a párt xi. kongresszusának és a felszabadulás 30. évfordulójának méltó megünneplését célzó megállapodás kiterjed a két intézmény későbbi együttműködésére is.

a szakmunkásképző intézet a muzeum, a magyar munkásmozgalom története 1919-ig, című kiállítására társadalmi munkában elkészíti egy xix. századi munkáslakás kicsinyített mását, egy fadomborítású intarziás térképen pedig az ország múlt századi iparát és bányászatát szemlélteti. közreműködnek majd a későbbi kiállítások előkészületeiben is.

viszonzásul a muzeum egyebek között vállalta, hogy az iskola tanáraival, kisz-aktivistáit rendezvényeire meghívja, hozzájárul a szakmunkásképző intézet kisz-klubjának felszereléséhez és a makettek elkészítésében részt vevő kisz-tagokat az ifjú muzeumbárok körének tagjai sorába felveszi. ez azzal az előnnyel is jár, hogy az érintett fiatalok az ország összes muzeumait ingyen látogathatják és részt vehetnek a munkásmozgalmi muzeum zártkörű filmklubjának előadásain. /mti/

-. -

bb 5. a külföldi kiadványokkal gazdagodik a ferenczy muzeum könyvtára

vid-gö/mné-ju ká -cz

1974. október 15.

a szentendrei ferenczy károly muzeumban az intézmény alapítása óta gyűjtik a művészettörténeti, régészeti könyveket. a gyűjtemény néhány évvel ezelőtt több hagyatékkal, többségében történeti, irodalmi és régészeti munkákkal gyarapodott. a pest megyei muzeumok igazgatóságának szentendrére költözése után felújították a könyvtár berendezését, rendezték az anyagát, s megkezdték a szakirodalom profilozott gyűjtését. jelenleg 4.500 kötet és csaknem 1.400 folyóirat áll a muzeológusok rendelkezésére.

a legszélesebb gyűjtőkörrel, a muzeum jelenlegi arculatának megfelelően, a képzőművészet rendelkezik. a szentendrei, a megyei és a hazai kiadványok mellett a középkortól kezdődően összehasonlító irodalmat is gyűjtenek. fejlesztik a történeti, helytörténeti és irodalmi kiadványok területét is. nemrég szerezték meg cégléd egykori polgári kaszinója könyvtárájának egy részét. felvették a cserekapcsolatot a hazai muzeumokon kívül több külföldi társintézménnyel is. már 275 cserepartnernek küldik meg a studia comitatensia című évkönyvüket, amiért cserébe évkönyveket, muzeumi és könyvtári kiadványokat kapnak.
/ folyt. köv./

- 4 -

bb 6. / medencében vizsgálják ... 1. folyt./-ju

a beható és rendkívül körültekintő kutatómunka adatait felhasználják a vituki modell kísérleteinél. az intézetben medencében vizsgálják a balaton viselkedését. mesterséges széllel, hullámzással és áramlással, a lengés rekonstrukciójával, a hordalékmozgás megteremtésével, minden feltárt jelenség számbavételével, matematikai pontossággal idézik fel a tó életkörülményeit.

a kísérleteket ezekben a hetekben összegezik. a modellt az idén tudományos szakértőknek is bemutatják, a tapasztalatokat a tihanyi hidrobiológus napokon kívül a vituki tudományos napjain is megvitatják.

a modell kísérlet nagy segítséget ad ahhoz a későbbi műszaki beavatkozáshoz, amellyel kiegészíteni kívánják a keszthelyi öböl feltöltődését. /mti/

-. -

- 5/a -

bb 5. külföldi ... 1. folyt./-ju

hamarosan postázhatják az igazgatóság évkönyvének harmadik kötetét. a studia comitatensia legújabb számában többek között régészek elemzik a római kor dunakanyari emlékeit, a honfoglaláskori temetkezési szokásokat. a történeti részben szentendre kézműiparáról, vác munkásmozgalmáról olvashatók majd tanulmányok. ezen kívül néprajzi, irodalmi és művészeti tanulmányok szerepelnek az évkönyvben. a tervek szerint a következő kötet dudásné vankó juló galgamácsai népművészasszony munkásságát ismerteti majd. /mti/

--

bb 6. medencében vizsgálják a balaton viselkedését - modellkísérlettel döntenek el, mit lehet tenni a keszthelyi öbölért

vid/ká-ju -cz

1974. október 15.

kutatóhajókkal, regisztráló műszerekkel, iszap- és vízmin-tákkal, nyomjelzős lebegő anyagokkal, helyszíni és laboratóriumi vizsgálatok százaival igyekeznek tudományos magyarázatot találni a balaton ,, viselkedésére,,. a vizsgálatok számos intézet tudósainak, szakértőinek részvételével évek óta tartanak.

a balaton nemcsak vizuális értelemben villantja fel ,, ezer arcát,, de időről-időre feladja a leckét a kutatóknak is. ezért évtizedek megfigyeléseit és az utóbbi évek alapos részletvizsgálatainak eredményeit veszik figyelembe egy-egy jelenségrendszer hitelesítésére. a vízmérleg megállapításakor 50 év adatait vették figyelembe, míg a párolgásról, a hő- és energia-háztartásról a központi légkörfizikai intézet vizsgálati anyagából vontak le következtetéseket.

a vizgazdálkodási tudományos kutató intézet - amely a sokirányú kutató munkát összefogja évek óta folytat szélméréseket vizen és a jellegzetes parti helyeken. ezenkívül 14 regisztráló műszer jegyzi a hullámozgás és az áramlás jelenségeit. pontosan megfigyelték valamennyi körzet helyi időjárását és a tóra gyakorolt hatást, nyomon követték a zala hordalékának útját, tanulmányozták a szelek hullámkeltő erejét, a tó víztömegének lengését, a déli parti ugynevezett elhabolásokat és az északi parthoz közeli vizek lebegő anyagait. nyomjelzős lebegő anyagokkal követték az iszap és a hordalék útját körben a balatonon. az máris megállapított tény, hogy a keszthelyi öböl eliszaposodásában nemcsak a zala, de a balaton egészének mozgásjelenségei szerepet játszanak. légi felvételekkel, szemmel is jól látható módon, igazolták ezeket a megállapításokat.

/ folyt. köv./

o

bb 7. expressz-tervek, téli utazások

i pr/gk um hi la

1974. október 15.

még javában dolgoznak az expressz ifjúsági és diák utazási iroda szakemberei a nyári szezon eredményeinek összegzésén, tapasztalatainak összevetésén, de máris megkezdődött az őszi-téli program kialakítása, a következő hónapok utazásainak előkészítése.

az iroda tervei - tájékoztatta az mti munkatársát rezsnák miklós osztályvezető-helyettes - a jövő esztendő márciusának végéig szólnak, ez alatt a jó félév alatt a szovjetunióba, az ndk-ba, csehszlovákiába, lengyelországba, romániába, bulgáriába, jugoszláviába, egyiptomba és ausztriába szerveznek társasutazásokat. külföldi társirodákkal úgy alakították egy-egy utvonalt menetrendjét, hogy a társasutazások részvevői minél többet lássanak, minél alaposabban megismerkedhessenek a meglátogatott ország életével, nevezetességeivel.

a legtöbb csoport - összesen háromezer utassal - a szovjetunióba indul; moszkva, leningrád, kijev, szocsi, jereván, taskent, szamarkand, poltava, tallinn és szimferopol várja egyebek között a magyar turistákat. jó néhány utvonalt között válogathatnak az ndk-t fölkeresni szándékozók is. uticéljaik között ott szerepel berlin, lipcse, drezda, weimar és meissen is. csehszlovákiába és lengyelországba 49-49 csoport utazik, romániát 24 csoport keresi föl, bulgáriába - 18 csoporttal - hatszáz utazhatnak. tizenkilenc csoportot szervez az expressz jugoszláviai uticéllal. az ausztriai kirándulás utvonala: graz - salzburg - linz - bécs, míg az egyiptomba látogatók kairót, asszuánt és luxort keresik föl. összesen 330 csoportban csaknem 12 ezer ifju indulhat külföldi turára.

gazdag az őszi-téli hónapok belföldi választéka is: az állami ifjúsági bizottsággal együtt a falusi fiatalok számára ismét megrendezik a kedvelt egyhetes budapesti turákat, a fővárosiaknak pedig hasonló jellegű üdülést kínálnak kőszegen. számtalan országjáró turát indítanak magyarország különböző vidékeire, s rangos eseményekre: népművészeti bemutatókra és fesztiválokra, jelentősebb kiállításokra, zenei eseményekre.
/mti/

w--

- 6 -

bb 8. hét aranyérmes dámlapát gyulajon

vid/um ká cz

1974. október 15.

gyulajon javában tart a dámvadok barcogásnak nevezett násza, amely egy hónappal később követi a gimszarvasok bögési időszakát a világhírű tolna megyei rezervátumban. eddig husz dámszarvasbika került terítékre, közülük hét aranyérmes minősítésű lapátos agancsot viselt. a legszebb dāmtrófea öt kilogramm súlyu. /mti/

--

bb 9. vadászvizsga

vid/um ká cz

1974. október 15.

befejeződtek a vadászvizsgák bács-kiskun megyében. a sportág kedvelői közül 78-an jelentek meg a bizottság előtt, s 56-an feleltek meg a szigorú vizsgakövetelményeknek. az ismeret számonkérésekor tétel volt a fegyverkezelésen kívül a vadismeret, a vadászetika és a környezetvédelem is. a jövő vadászaitól azt várják, hogy őrzői legyenek az élővilágnak.
/mti/

--

felhasználható 9.00 órától !!

bb 10. népszerű munkásművelődési formák zuglóban - a xiv. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t gy/mm um hi cz

1974. október 15.

az utóbbi években több új fórummal, népszerű foglalkozási formával gazdagodott zuglóban a közművelődési munka. az ezzel kapcsolatos eredményekről és a további tervekről keddi ülésén tárgyalta a xiv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

/folyt.köv./

- 7 -

o

bb 10./ népszerű1.folyt./um

mint eddig a jövőben is fontos feladatnak tekintik a munkások műveltségének fejlesztését. az elmúlt években több zuglói üzemből kihelyezett általános iskolai osztályokat szerveztek. az elmúlt tanévben 60 kihelyezett osztály működött a kerületben: több mint ezer fizikai dolgozó tanult, hogy pótolja a hiányzó alapfokú iskolai végzettségét. a zuglóban működő dolgozók gimnáziuma a legnépesebb a fővárosban: az elmúlt tanévben több mint ezren fejlesztették tudásukat, köztük 60 százalékban fizikai munkások. az ülésen elmondták, 1980 végéig szeretnék elérni, hogy valamennyi zuglói munkás elvégezze az általános iskola nyolc osztályát.

tavaly több mint 400 ismeretterjesztő előadást tartottak a városrészekben: a társadalomtudományi és természettudományi témák közül különösen nagy volt az érdeklődés a kül- és belpolitikai, a csillagászati, az űrkutatási, az egészségügyi és a történelmi témájú előadások iránt. a tapasztalatok szerint ma már nem az előadásos forma a legkorszerűbb köznevelődési módszer. a hallgatók egyrésze ugyanis passzív részvevő a különféle foglalkozásokon. sokkal vonzóbbak a vetélkedők. az utóbbi esztendőben az alumíniumgyárban, a sütőipari vállalatnál, a telefongyárban és a rákosrendező pályaudvarnál vállalati szintű vetélkedősorozatokat bonyolítottak le. a önkéntes dolgozók ezrei nagy lelkesedéssel vettek részt a honismereti, a politikai, az irodalmi és művészeti vetélkedőkön.

ugyancsak fellendült a szakköri munka. a danuvia gorkij művelődési házban, a telefongyárban, az alumíniumgyárban és más kerületi művelődési otthonokban összesen 39 szakmai közösség tevékenykedik. ugyancsak az aktív művelődésre, a közösségi szellem kialakítására serkent az amatőr művészeti mozgalom. a zuglói irodalmi színpadok, zenekarok, énekkarok évről-évre versenyeken mérik össze tudásukat. a kerületi munkásszállásokon mintegy hatezer dolgozó él. a kerületi tanács segítségével számukra színvonalas programokat állítanak össze. új törekvés, hogy a havonként megtartott 20-25 ismeretterjesztő előadást főleg kiscsoportos beszélgetések formájában szervezik és bonyolítják le. a résztvevők politikai, jogi, társadalmi és egyéb érdekes témákban szerezhettek új, haeznos ismereteket./mti/

.-

- 8 -

bb 11. növényi génbank a természetből kiszoruló régi fajták megőrzésére

i jf/tm szb ie -cz

1974. október 15.

a növényvilág géntartalékainak megőrzésére országszerte megkezdtek a tudományos gyűjtést és a rendszerezést; elsőnek a szántóföldi és a zöldségnövények kerültek sorra. a munkálatokat a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium megbízásából a tápiószelei agrobotanikai intézet irányítja; az intézetet számos egyéb tudományos központ segíti a munkában. erre - amint azt a minisztérium illetékesei elmondták - azért van szükség, mert a nagy termőképességű és könnyen honosodó kultúr-növények a világ minden részén, és természetesen hazánkban is hihetetlen gyorsasággal „elárasztják”, a mezőgazdasági területeket, s emiatt egyre nagyobb mértékben visszaszorulnak a táj-jellegű primitív és régi növényfajták. a termelésben ezekre ugyan nincs is szükség, de a növénynevelők szívesen használják fel egy-egy jó tulajdonság „átültetésére”, vagy akár kiindulási alapanyagként is a betegségekkel, fertőzésekkel szemben általában ellenálló régi fajtákat. csak hogy gyakran már hirtelre sem találni a leváltott növényeknek, s így módon jó tulajdonságaik is elvesznek, ez pedig nemcsak a növénynevelők munkáját nehezíti, hanem a mezőgazdasági termelők választási lehetőségeit is csökkenti egyes kultúr-növények termesztésénél.

a génbankok létrehozására külföldön is nagy erőfeszítéseket tesznek, a hazai tudósok ebben a munkában élen járnak. azon igyekeznek, hogy kondicionált páratartalmu és hőmérsékleti levegőviszonyok között, megfelelő technológiai berendezésekkel hosszabb időn át változatlan állapotban tárolják és időnként szaporítják a régi növényfajtákat. a szaporítóanyagot ilymódon lényegében bankszerűen tárolják, és ezzel lehetővé teszik az öröklésmenetet vivő gének állandó „készenlétben”, tartását.

a génbankrendszer megteremtésének anyagi feltételeit biztosították. a szántóföldi és zöldségnövények megőrző-rendszerének kialakításához 11 millió forintos beruházásra van szükség, hasonló nagyságrendű kiadást jelent az erdészeti fásnövények génbankjának megteremtése. a növények begyűjtésére, valamint egyéb más munkálatokra 1977-ig további három millió forintba van szükség, ebből az összegből 15 000 növény szaporító anyagának megmentését teszik lehetővé. az agrobotanikai intézet keretében végeredményben mintegy 40 000 növényi génanyag tárolására lesz lehetőség. a következő években rendezkednek majd be a szőlészeti szaporítóanyagok, valamint a különféle gyümölcsök szaporító anyagának „konzerválására”.

a hazai növényi génbankrendszer bekapcsolódik a nemzetközi hálózatba, ilymódon lehetőség lesz a különböző országok hasonló intézeteivel a tudományos anyagok cseréjére./mti/

8.05/szb/

- 9 -

g³⁰g

bb 10./ népszerű1.folyt./um

mint eddig a jövőben is fontos feladatnak tekintik a munkások műveltségének fejlesztését. az elmúlt években több zuglói üzemből kihelyezett általános iskolai osztályokat szerveztek. az elmúlt tanévben 60 kihelyezett osztály működött a kerületben: több mint ezer fizikai dolgozó tanult, hogy pótolja a hiányzó alapfokú iskolai végzettségét. a zuglóban működő dolgozók gimnáziuma a legnépesebb a fővárosban: az elmúlt tanévben több mint ezren fejlesztették tudásukat, köztük 60 százalékban fizikai munkások. az ülésen elmondták, 1980 végéig szeretnék elérni, hogy valamennyi zuglói munkás elvégezze az általános iskola nyolc osztályát.

tavaly több mint 400 ismeretterjesztő előadást tartottak a városrészben: a társadalomtudományi és természettudományi témák közül különösen nagy volt az érdeklődés a kül- és belpolitikai, a csillagászati, az űrkutatási, az egészségügyi és a történelmi témájú előadások iránt. a tapasztalatok szerint ma már nem az előadásos forma a legkorszerűbb közművelődési módszer. a hallgatók egyrésze ugyanis passzív résztvevő a különféle foglalkozásokon. sokkal vonzóbbak a vetélkedők. az utóbbi esztendőben az alumíniumgyárban, a sütőipari vállalatnál, a telefongyárban és a rákosrendező pályaudvarnál vállalati szintű vetélkedősorozatot bonyolítottak le. a önképző dolgozók ezrei nagy lelkesedéssel vettek részt a honismereti, a politikai, az irodalmi és művészeti vetélkedőkön.

ugyancsak fellendült a szakköri munka. a danuvia gorkij művelődési házban, a telefongyárban, az alumíniumgyárban és más kerületi művelődési otthonokban összesen 39 szakmai közösség tevékenykedik. ugyancsak az aktív művelődésre, a közösségi szellem kialakítására serkent az amatőr művészeti mozgalom. a zuglói irodalmi színpadok, zenekarok, énekkarok évről-évre versenyeken mérik össze tudásukat. a kerületi munkásszállásokon mintegy hatezer dolgozó él. a kerületi tanács segítségével számukra színvonalas programokat állítanak össze. új törekvés, hogy a havonként megtartott 20-25 ismeretterjesztő előadást főleg kiscsoportos beszélgetések formájában szervezik és bonyolítják le. a résztvevők politikai, jogi, társadalmi és egyéb érdekes témákban szerezhettek új, haeznos ismereteket./mti/

--

- 8 -

bb 11. növényi génbank a termesztésből kiszoruló régi fajták megőrzésére

i jf/tm szb ie -cz

1974. október 15.

a növényvilág géntartalékainak megőrzésére országsszerte megkezdtek a tudományos gyűjtést és a rendszerezést; elsőnek a szántóföldi és a zöldségnövények kerültek sorra. a munkálatokat a mezőgazdasági és élelmezéstudományi minisztérium megbízásából a tápiószelvi agrobotanikai intézet irányítja; az intézetet számos egyéb tudományos központ segíti a munkában. erre - amint azt a minisztérium illetékesei elmondták - azért van szükség, mert a nagy termőképességű és könnyen honosodó kultúr-növények a világ minden részén, és természetesen hazánkban is hihetetlen gyorsasággal „elárasztják”, a mezőgazdasági területeket, s emiatt egyre nagyobb mértékben visszaszorulnak a táj-jellegű primitív és régi növényfajták. a termelésben ezekre ugyan nincs is szükség, de a növénynemesítők szívesen használják fel egy-egy jó tulajdonság „átültetésére”, vagy akár kiindulási alapanyagként is a betegségekkel, fertőzésekkel szemben általában ellenálló régi fajtákat. csak hogy gyakran már hirmondóját sem találják a leváltott növényeknek, s így módon jó tulajdonságaik is elvesznek, ez pedig nemcsak a növénynemesítők munkáját nehezíti, hanem a mezőgazdasági termelők választási lehetőségeit is csökkenteni egyes kultúr-növények termesztésénél.

a génbankok létrehozására külföldön is nagy erőfeszítéseket tesznek, a hazai tudósok ebben a munkában élen járnak. azon igyekeznek, hogy kondicionált páratartalmú és hőmérsékleti levegőviszonyok között, megfelelő technológiai berendezésekkel hosszabb időn át változatlan állapotban tárolják és időnként szaporítják a régi növényfajtákat. a szaporítóanyagot ilymódon lényegében bankszerűen tárolják, és ezzel lehetővé teszik az öröklésmenetet vivő gének állandó „készenlétben”, tartását.

a génbankrendszer megteremtésének anyagi feltételeit biztosították. a szántóföldi és zöldségnövények megőrző-rendszerének kialakításához 11 millió forintos beruházásra van szükség, hasonló nagyságrendű kiadást jelent az erdészeti fásnövények génbankjának megteremtése. a növények begyűjtésére, valamint egyéb más munkálatokra 1977-ig további három millió forintba van szükség, ebből az összegből 15 000 növény szaporító anyagának megmentését teszik lehetővé. az agrobotanikai intézet keretében végeredményben mintegy 40 000 növényi génanyag tárolására lesz lehetőség. a következő években rendezkednek majd be a szőlészeti szaporítóanyagok, valamint a különféle gyümölcsök szaporító anyagának „konzerválására”.

a hazai növényi génbankrendszer bekapcsolódik a nemzetközi hálózatba, ilymódon lehetőség lesz a különböző országok hasonló intézeteivel a tudományos anyagok cseréjére./mti/

8.05/szb/

- 9 -

g30 g

bb 12. kilencszáz év - kilencszáz percben - városok és járá-
sok jubileumi vetélkedője szolnok megyében

vid-ká szb -cz

1974. október 15.

kilencszáz év - kilencszáz percben - címmel nagyszabású jubileumi honismereti vetélkedőt rendez a magyar rádió szolnoki stúdiója, a szolnok megyei tanács művelődésügyi osztálya és a hazafias népfront megyei bizottsága. a megye városai és járásai közötti élő vetélkedőre felszabadulásunk 30. és a városalapítás 900. évfordulója tiszteletére kerül sor. a tizszer kilencven perces vetélkedősorozat első egyenes adásában turkeve és a szolnoki járás csapatai mérkőznek. a vetélkedő célja szolnok megye felszabadulás utáni fejlődésének széles körű ismertetése. a sorozat november 4-én kezdődik és áprilisi 4-én zárul. /mti/

-. -

bb 13. társadalmi összefogással épül a felszabadulási emlékmű a mecseken

vid-ká szb -cz

1974. október 15.

a mecsek hegység déli - pécsre tekintő - lejtőjén emlékmű épül felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére. jánossy györgy építőművész és makrisz agamemnon szobrászművész közös alkotása lesz az impozáns mű, amely egész baranya felszabadítását szimbolizálja majd. az emlékmű tulajdonképpen egy nagy szabadtéri színpad és nézőtér lesz. középpontjába kerül az örök-ké égő tüzet jelképező vörösréz plasztika. a hely ily módon alkalmas lesz politikai ünnepekre és tömeggyűlésekre is.

a felszabadulási emlékmű széleskörű társadalmi összefogással épül. eddig mintegy hetven ipari és mezőgazdasági üzem, vállalat, intézmény, iskola dolgozói és tanulói vállaltak hozzájárulást a születendő műhöz. a mecseki ércbányászati vállalatok kollektívája például egymillió forint értékű társadalmi munkára tett felajánlást. a szolnoki porcelángyár több mint ezer dolgozója emlékműszakot tartott, illetve tart és a kerestükét az emlékmű építésére ajánlották fel. a görcsönyi mecsekvölgye tizenegy szocialista brigádja egy napi társadalmi munkát vállalt.

az emlékmű másfél hektárnyi területén már elvégezték a szükséges földmunkát, tereprendezést. az elmúlt napokban, hetekben csaknem félezer ember dolgozott a pécsi feletti dombon. /mit/

-. -

8.28/szb

-10-

gk0g

bb 14. főügyészégi vizsgálat a balesetelhárítási előírások érvényesüléséről

vid-ká szb -cz

1974. október 15.

vas megye 14 ipari szövetkezetében vizsgálta a vas megyei főügyészség a balesetelhárításra vonatkozó előírások érvényesülését. többek között megállapították, hogy a baleseti helyzet a szövetkezetekben kedvező képet mutat; ez év első felében 45 baleset történt, s egyik sem járt súlyosabb következménnyel.

a szövetkezetekben általában nagy gondot fordítanak a baleseti oktatásra. helytelenítette viszont a vizsgálat azt a gyakorlatot, amelyet a sárvári cipőipari szövetkezetnél tapasztaltak: ott az oktatásban részt vett dolgozókkal közölték, hogy az esetleges balesetért a jövőben már őket terheli a felelősség.

az ellenőrzés során megállapították, hogy egyes vezetők nem tették le az előírt biztonság-technikai vizsgát. előfordult, hogy elmaradt a gyors kivizsgálás, néhány esetben a baleset kivizsgálása és az annak alapján tett intézkedés nem volt megfelelő.

a törvényes rendelkezés szerint a szövetkezetnek a balesetet szenvedett dolgozó figyelmét fel kell hívni arra, hogy kárigényét jelentse be. a szövetkezetek többségében elmarad a felhívás, a dolgozók részéről pedig a kárigény bejelentése.

a vizsgálat megállapította, hogy a szövetkezetek munkavédelmi szervezete alkalmas arra, hogy a feltárt hibákat kijavítsa, s még hatékonyabban működjön közre a balesetek további csökkentésében. /mti/

-. -

bb 15. ammóniával dúsított szennyvíz a legelők öntözésére

vid-ká szb -cz

1974. október 15.

a várpalotai jószerencsét termelőszövetkezet sédparti területein a keszthelyi agrártudományi egyetem és a péti nitrogénművek kutatói sikeres kísérleteket folytattak a péti nitrogénművekben termelő, ammóniával dúsított, nagymennyiségű szennyvíz hasznosítására.

/folyt.köv./

8.38/szb

-11-

g⁴⁵g

bb 15. ammóniával... 1. folyt./-szb

az ammónia tartalmu ipari szennyvizet ezideig hatalmas tárolókban ülepitették, majd a séd patakba engedték. mivel a tároló nem volt képes befogadni a nagymennyiségű vizet, a péti nitrogénművek kártérítést fizetett a szennyezés miatt a székesfehérvári vízügyi igazgatóságnak.

a sédparti területeken három évvel ezelőtt kisparcellás kísérleteket kezdtek annak kiderítésére, hogy a mezőgazdaság mennyiben tudná a szennyvizet hasznosítani. az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a mezőgazdasági növények közül a cukorrépa, a szója, a kukorica és a fűfélék hasznosítják az ammóniával szennyezett vizet.

a jövő évben már 400 hektár területet öntöznek ezzel a módszerrel. ez a terület elég ahhoz, hogy a péti nitrogénművek összes szennyvizét felhasználják a télen, tárolóban gyűjtött vizet tavasztól - a tenyészidő végéig - földalatti nyomócsöveken át juttatják el a földekre. az öntözőrendszer megépítését a péti nitrogénművek és a székesfehérvári vízügyi igazgatóság nagyobb összeggel segíti. /mti/

-. -

bb 17. nemzetközi olvasáskutatási konferencia budapesten

t me/mm szb -cz

1974. október 15.

kedden a tit kossuth klubban kezdődött meg a könyvtáros olvasáskutatók 11. nemzetközi konferenciája a kulturális minisztérium, valamint a könyvtártudományi és módszertani központ rendezésében. megnyitóbeszédet mondott zircz péter, a kulturális minisztérium könyvtári osztályának helyettes vezetője. a tanácskozás résztvevői a szocialista országok könyvtári olvasáskutatási szakemberei október 15-18-a között először vitatják meg szociológiai, pszichológiai és pedagógiai kutatásik eredményeit. kedden - az előterjesztett beszámolók alapján - a könyvtári szolgáltatások igénybevételének vizsgálatáról tanácskoztak. október 16-án az általános műveltséget gyarapító ismeretterjesztő művek olvasásának, október 17-én a szépirodalmi művek befogadásának tapasztalatai szerepelnek napirenden. ezután megbeszélik a konferencia ajánlásait. /mti/

-. -

9.02/szb

-12-

g⁵⁰ g

bb 18. varsóba utazott az mszmp központi bizottságának küldöttsége

tm szb -cz

1974. október 15.

az európai kommunista és munkáspártok konzultatív találkozására kedden varsóba utazott a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának küldöttsége, pullai árpádnak, a kb titkárnak vezetésével. a küldöttség tagjai: berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője és horn gyula osztályvezetőhelyettes. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren győri imre, az mszmp központi bizottságának titkára bucsuztatta. jelen volt tadeusz hanuszek budapesti lengyel nagykövet. /mti/

-. -

bb 16. budapesti közlekedési balesetek

s/ny -cz

1974 október 15.

xx. kerület pesterzsébet dózsa györgy ut 77. szám előtt potzmann mátyás ottó 64 éves nyugdíjas, budapesti lakost a zártpályás vasuti sineken egy hév-szerelvény halálra gázolta.

a kelenföldi pályaudvar területén tilos helyen haladt át a vasuti sineken körmendi lajos 74 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy gyorsvonat elütötte. az idős ember sérüléseibe a helyszínen belehalt.

xii. kerület szilágyi erzsébet faszor és diósárok utca kereszteződésénél a kijelölt gyalogátkelőhelyen dr. derzső tiber 72 éves nyugdíjas, budapesti lakos személygépkocsival elütötte kovács lajos 51 éves baltavári és schlotter mátyásné 51 éves budapesti lakost. a mentők mindkettőjüket kórházba szállította. dr. derzső tiber ellen eljárás indult.

v. kerület józsef attila utca és engels tér kereszteződésénél a kijelölt gyalogátkelőhelyen szőcs béla 22 éves gépkocsivezető, budapesti lakos taxi-személygépkocsival elütötte rakovszky tiber 68 éves nyugdíjas, budapesti lakost. a mentők súlyos nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. szőcs béla ellen eljárás indult. /mti/

9.25/ny

-13-

10^{HT} g

bb 19. rendőrségi hírek

tm/ny -cz

1974 október 15

kaba és debrecen között dr. szalay lászló, 42 éves orvos, budpasi lakos személygépkocsiját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, a vizes uttesten megcsuszott, áttért a baloldalra, és nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsinak. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője és utasa, dr. berky józsef 36 éves orvos, üllői lakos a helyszínen meghalt. a tehergépkocsi vezetőjét, székely gyula 33 éves vadőr, tiszaszentimrei lakost súlyos, és egy utasát könnyű sérüléssel szállították kórházba.

szombathely belterületén egy utkereszteződésben boda páál 79 éves nyugdíjas, szombathelyi lakos kerékpárral nem adta meg az elsőbbséget a védett utvonalon haladó személygépkocsinak, amely elütötte. a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

a füzesabonyi vasútállomás közelében kubu gyula 17 éves rakodómunkás, noszvai lakos kiesett a személyvonatból, a kerekek alá került és a helyszínen meghalt. a körülmények tisztázása folyamatban van.

nagyréde belterületén srajber ferenc 24 éves gépjárművezető, helyi lakos személygépkocsijával gyorsajtás, figyelmen kívül hagyva az uttesten gyalogló nagy józsef 54 éves tag, nagyrédei lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. őrizetbe vétel mellett indult eljárás a személygépkocsi vezetője ellen.

kaposmérő községben papp lászló 24 éves gépjárművezető, kaposvári lakos motorkerékpárjával gyorsajtás során elütötte a vele azonos irányban haladó fertály józsef 73 éves nyugdíjas, gyalogost. a baleset következtében az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a gázoló motorkerékpáros ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás./mti/

-.-

10.25/ny

10³⁰ g

bb 20. kiállítás, ifjúsági találkozó nyirbátorban a lengyel hét programjában

vid/ká/ny -cz

1974 október 15

a rzeszówi vajdasági hét szabolics-szatmár megyei eseményeinek színhelye kedden nyirbátor, az egykori erdélyi vajda és lengyel király, báthori istván ősi települése volt. a báthori istván muzeumban a lengyel népköztársaság 30 évét bemutató képműkiállítás nyílt. a város gimnáziumában és szakközépiskolájában magyar és lengyel fiatalok találkoztak egymással. este a művelődési központban a rzeszówi vajdaság esztrád együttese adott műsort./mti/

-.-

bb 21. csikóárverés pakodon

vid/ká/ny -cz

1974 október 15

a zalaszentgróti állami gazdaság pakodi kerületében kedden csikóárverést tartottak. az árverésre 16 hidegvérű csikót vezettek fel. a hat hónapos csikók 13.000-15.000 forintért cseréltek gazdát. a termelőszövetkezetek és a társ állami gazdaságok továbbtenyésztésre vásárolták a pakodi csikókat.

a zalaszentgróti állami gazdaságban 20 évvel ezelőtt láttak hozzá olyan lófajta kitenyésztéséhez, amelyik jól bírja az igázást a dombos vidékeken, s ott is használható, ahol a gép már dolgozhat. sikerült jó teherbíró, gyorsjárású, takarmányozásra kevésbé igényes igásló típust kialakítani. a tenyésztés több mint egy évtizede álamilag védett törzstenyésztés./mti/

-.-

bb 22. részlegesen üzembehelyezték az új pécsi hőközpontot - tíz hét nyereség a kongresszusi versenyben

vid/ny -cz

1974 október 15

a pécsi hőerőműben kedden részlegesen üzembehelyezték az új hőközpontot, aminek eredetileg december 31-én kellett volna termelnie. a tíz hét előnyt a kongresszusi versenyben szereztek.

a mecsekaljai városban tizenkét éves múltja van a távfűtésnek. tizenegyezer lakás, számos közintézmény kap így meleget a hideg évszakban. a város levegőszennyezettségének csökkentése érdekében a gyárak, vállalatok, ipari gőzigényét szintén a hőerőmű biztosítja. pécs közben kinőtte hőközpontját. a több mint hétszeresére nőtt hőigényt jó ideje túlterheléssel, gazdaságtalan üzemeléssel tudták csak kielégíteni. tetézte a gondokat az új kertvárosi lakótelep terjeszkedése. a határidő rövidítéssel ezen kívántak segíteni, amikor a munkák gyorsítására szocialista szerződést kötött az erőmű, a generálkivitelező április 4. gépgyár és a vertesz. a részleges üzembehelyezés azt jelenti, hogy a hőigényeket már ki tudják elégíteni. /folyt.köv/

-15-

10.45/ny

1105 g

bb 22. / részlegesenfolyt/ny

az új hőközpont tervezett kapacitása 112 millió kilokalória/óra, másfélszerese az eddiginek. ez elegendő ahhoz, hogy még az v. ötéves tervben készülő új otthonok távfűtését is ellássa. a közeli hetekben üzembehelyezik az erőműtől vezető új 500-as távvezetékét. a két létesítmény beruházási költsége meghaladja a százmillió forintot./mti/

..-

bb 23. sátoztetőt kapott a sóstói uszoda

vid/ny -cz

ur október 15

minden eddigénél több látogatója volt a nyári idényben a nyíregyháza melletti sóstófürdőnek. az elmúlt hónapokban csaknem 300 ezren kerestek felüdülést a strandfürdő medencéjében.

a hűvösebb idő beálltával sátoztetőt kapott a strand ötvenméteres uszómecskéje. kedden befejezték a győri graboplast gyártotta műanyagátor szerelési munkáit. a fűthető sátor - napi 2150 liter fűtőolaj biztosítja az állandó 28-30 fok közötti hőmérsékletet - lehetőséget teremt a sportolásra az őszi és téli hónapokban is.

első ízben vizsgálják a ,, meghosszabbított, idényben az olasz castilione cég víztisztítóberendezése, amely kémiai kezeléssel garantálja a víz baktérium mentességét./mti/

..-

bb 25. volán közlemény

tm szb -cz

1974. október 15.

a volán 20. számú vállalat mávaut, budapest, értesíti az utazóközönséget, hogy a p.k.s. lengyel autóbussz vállalat a krakkó - budapesti autóbusszjáratának forgalmát átmenetileg szünetelteti. azon utazóknak menetjegyét, akik a lengyel kocsikra csütörtökre, illetve vasárnapra a jelzett vonalra menetjegyet váltottak, az engels téri nemzetközi pénztár - kivánság szerint - a magyar gépkocsikra szerdára vagy szombatra érvényesíti, illetve visszaváltja. /mti/

..-

11.07/szb

-16-

1140g

bb 24. milyen lesz a kétezeréves szekszárd 2000-ben ?

vid/ny -cz

1974 október 15

szekszárd, tolna megye székhelye fejlesztésére a következő negyvenévesre kiterjedő általános városrendezési tervet készítettek, alapos felmérés, vizsgálat, társadalmi megvitatás, ismertetés és átdolgozás után. a városfejlesztés keretét huszharminc évre meghatározó tervet, amelyet kedden a városi tanácsülés elfogadott, két ütemben valósítják meg.

a mintegy kétezer esztendő múltja, az utóbbi évtizedben rendkívüli fejlődésnek indult város, melyet a kelta és római alisca nevű település nyomán, 913 évvel ezelőtt alapított i.béla, király a tolnai domság peremén. a becslések szerint tolna megye jelenleg huszonhétézer lakosu székhelye 1985-ig negyvenötezres, a századfordulóra pedig hetvenezres lélekszámu lesz.

szekszárd területe a természeti adottságokhoz alkalmazkodva alakult ki, s az általános rendezési terv a város fejlődését a jelenlegi településszerkezet továbbfejlesztésével valósítja meg. mivel a közeli síó hajózhatóvá válik, a terv nagyobb kikötő helyét is feltünteti, s a nagy területigényű, illetve szennyező ipari üzemek részére a csatornától északra jelöl ki területet. a tervben tízenkét új lakóterület, továbbá a városközponton kívül két középfoku ellátást biztosító északi és déli alközpont, valamint új utvonalak és vasuti felüljárók építése is szerepel. a tervezők még légi kikötőre is gondoltak, azt időszerűvé teszi majd a forgószárnyu repülőgépek fejlődése. a városban az első fejlesztési ütemben körülbelül 28.000, a második ütemben pedig 10.000 munkahelyről kell gondoskodni, 425 hektárnyi iparterületen.

a jóváhagyott általános rendezési terv a város területén építkező valamennyi hatóság, intézmény és szervezet számára kötelező érvényű, egyben a részletes rendezési tervek, mérnöki létesítmények, közlekedési-, közművesítési-és zöldterületi tervek, s egyéb tervezési munkák kidolgozásának is alapja./mti/

..-

11.10/ny

-17-

1145g

bb 26. kicserélték a magyar -román konzuli egyezmény megerősítő okiratait

t bc/s szb hi -cz

1974. október 15.

roska istván külügyminiszter-helyettes és ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete kedden a külügyminisztériumban kicserélte a két ország között 1973 november 28-án bukarestben aláírt konzuli egyezmény megerősítő okiratait. az eseményen megjelent dr. szilbereky jeno igazságügyminiszter-helyettes, dr. csendeskaroly, a legfőbb ügyész helyettese és részt vettek a külügyminisztérium és a román nagykövetség vezető munkatársai is.

az egyezmény az okiratcserét követő 30. napon lép életbe. /mti/

--

bb 27. koszoruzások a bocskai emlékműveknél

vid-ká szb -cz

1974. október 15.

bocskai hajduinak az álmósi csatában kivívott győzelmére emlékeztek október 15-én, kedden több hajdusági városban és községben. ünnepséget tartottak és koszorúztak a bocskai emlékműveknél álmódon, debrecenben, hajduböszörményben, hajdúszoboszlón, nagykerékiben és kismarján. /mti/

--

bb 28. pótvállalást tettek a diósgyőri kohászok

vid-ká szb -cz

1974. október 15.

a diósgyőri Lenin kohászati művek nagyolvasztóművének dolgozói a 11. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának harmincadik évfordulója tiszteletére vállalták: ez évi tervükön felül ötezer tonna jóminőségű nyersvasat termelnek.

/folyt.köv./

11.20/szb

-18-

11⁵g

bb 28. /pótvállalást... 1. folyt./-szb

a teljesítés érdekében a műszaki vezetés a szocialista brigádokkal együtt számos szervezeti intézkedést tett. emeltek többek között a szilárdra öntött nyersvas mennyiségét. az öntőgép kapacitásának mintegy negyven százalékos növelésével elérték, hogy azt a folyékony nyersvasat, amelyet a martinacél-mű csapolás után mindjárt nem tud feldolgozni, formákba, ugynevezett „vascipókba”, öntik. ez lehetővé tette, hogy a kohók kapacitásának egyenletes kihasználásával termeljenek. mindezek eredményeként eredeti vállalásukat már teljesítették.

felmérve a lehetőségeket és az igényeket, a diósgyőri nagyolvasztómű dolgozói most újabb felajánlást tettek. korábbi vállalásukat újabb ötezer tonna nyersvas terven felüli gyártásával tetézik meg. az év végéig tehát terven felül összesen tízezer tonna nyersvasat csapolnak. /mti/

--

bb 29. ezer őz teritéken

vid-ká szb -cz

1974. október 15.

több mint ezer őz került terítékre az elmúlt hetekben a hajdusági vadásztársaságok területén. a hortobágy környékén és a bihari erdőkben egy évtized alatt az őzek száma gyarapodott a leggyorsabban: tízezerrel több fürge lábú állatot vettek számba. a mostani vadászat során a fő figyelmet a selejtezésre fordították. /mti/

--

bb 30. az eötvös loránd tudományegyetem

s/ny hi -cz

1974 október 15

bölcsészettudományi karán kedden magyar szakemberek és bulgária, csehszlovákia, lengyelország, valamint az ndk egyetemei könyvtártudományi és tájékoztatástudományi tanszékeinek részvételével négynapos tanácskozás kezdődött. -a tanácskozáson megvitatják a könyvtáros és információs szakemberek képzésével és továbbképzésével kapcsolatos kérdéseket./mti/

11.25/ny

-19-

11⁵g

bb 31. elutazott párizsba

tm szb -cz

1974. október 15.

az unesco közgyűlés 18. ülészakán részvevő magyar delegáció. a küldöttség vezetője dr. Rosta Endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke. /mti/

--

bb 32. intézkedések Győr-sopron megye zöldség- és gyümölcs-ellátásának javítására

vid-ká szb -cz

1974. október 15.

Győr-sopron megye egyes körzeteiben - a szigetközben, a Fertő tó mentén, Győr térségében - régi hagyományai vannak a zöldség- és gyümölcs-termesztésnek. Ennek ellenére az elmúlt két évben feszültségek keletkeztek a termelés és a fogyasztás között, a kínálat nem fedezte a keresletet, aminek hatására az árak emelkedtek. A megyében, a minisztertanács márciusi határozata nyomán, több intézkedést tettek a burgonya-, a zöldség- és a gyümölcs-termelés fokozására -, különös tekintettel a városok ellátására. Erről tanácskozott keddi ülésén az MSZMP Győr-sopron megyei bizottságának végrehajtó bizottsága.

Az intézkedések hatására már ebben az évben növekedett a burgonyával, zöldséggel bevetett terület. Különböző termelési társulások alakultak, új területeken honosították meg rábaközben, a Hanság környékén a nagyüzemi paprika- és paradicsomtermesztést. Jelentősen növekedett a fóliával borított terület. A fogyasztási szövetkezetek hozzákezdtek a háztáji kertekben a fólia alatti primórtermelés megszervezéséhez. Az első ütemben 20 ezer négyzetméter területű fóliasátrat helyeztek ki a háztáji kertekbe. Több szervezeti intézkedés történt a felvásárlás meggyorsítására is.

Örvendetes, hogy egyre több üzletben árusítanak zöldséget, és gyümölcsöt, emellett számos új üzlet létesült az idén. Többek között Győrött két zöldség-gyümölcs szaktoltot nyitottak. /mti/

--

11.45/szb

-20-

11⁵⁵g

bb 33. könyvesbolt a műemlékházban

vid/ká/ny -cz

1974 október 15

Kőszeg egykori városközpontjában, a Jurisio téri, folyamatosan állítják helyre, újítják fel a műemléképületeket, amelyek nemcsak külső pompájukkal gazdagítják a várost, de kulturális, egészségügyi és egyéb szolgáltatásokat is nyújtanak. A tér egyik legszebb, 3 millió forintos költséggel felújított és átalakított, középkori sgrafittós házban nyílt meg az ifjúsági klub, s a szomszédos műemléképület emeleti helyiségeiben a gyermekorvosi rendelő. Most megtörtént a földszinti rész helyreállítása, belső termének kialakítása is. Itt kapott helyet a művelt nép könyvterjesztő vállalat új könyvboltja, amelyet kedden ünnepélyesen adtak át rendeltetésének. /mti/

--

bb 34. bezárt az utolsó motel a Balatonnál

vid/ká/ny -cz

1974 október 15

Balatonalmádiban kedden bezárt az északi part utolsó idényegysége, a tó parti kis-motel. Mindkét parton már csak a téli szállók fogadják az elvélve érkező vendégeket. Keszthely és Hévíz látogatottsága azonban még mindig számottevő.

A Balatonnál - bár a végleges statisztikai adatokat még nem összesítették - a kempingekben, kismotelekben és faházakban több, mint negyedmillió vendéget fogadtak. A fizetővendéglátó szolgálat csaknem 200 ezer embernek gondoskodott kényelmes nyaralási lehetőségről. Tovább nőtt a szállodai forgalom is, amit az is bizonyít, hogy a helyek jórészt már előre kibéreltek.

Mindkét parton emelkedett a szocialista országokból érkező vendégek száma. A vendégkönyvek bejegyzéseinek tanúságai szerint a legtöbben az idén is csehszlovákiából és az NDK-ból érkeztek a Balatonhoz, s tovább nőtt a lengyel vendégek száma is. A nyugateurópaiak közül az NSZK-beli és az osztrákokon kívül a holland turisták keresték fel nagy számban a Balatont. Új jelenség a déli parton a jugoszláv turisták számának növekedése.

A Balatonnál az idegenforgalmi szervek a szezon bezártával sem pihennek. Már megkezdődött a felkészülés a jövő évi szezonra. A megyei idegenforgalmi hivatalok - a társasutazási irodákkal együtt - megkezdték a tárgyalásokat a külföldi partnerekkel. /mti/

11.45/ny

-21-

12²⁰g

bb 35. a bolgár kommunista párt

mm/ny hi -cz

1974 október 15

központi bizottságának meghívására fodor lászlónak, az mszmp központi bizottsága osztályvezetőhelyettesének vezetésével kedden magyar párt-munkásküldöttség utazott szófiába. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. móna gyula, a kb osztályvezetőhelyettese bucsuztatta./mti/

-. -

bb 36. megkezdődött a posta-és távközlési szakszervezetek nemzetközi tanácskozása budapesten

t kf/mm/ny -cz

1974 október 15

a közalkalmazottak és rokonszakmabeli dolgozók nemzetközi szövetségének megbízásából a postások szakszervezete október 15-17-e között budapesten rendezte a nemzetközi szövetség postai és távközlési tagozatának találkozóját.

a postaügyi dolgozók szakszervezeteinek nemzetközi tanácskozását kedden ünnepélyesen nyitotta meg besenyei miklós, a postások szakszervezetének főtitkára a szakszervezet benczur utcai művelődési központjában. a megnyitón résztvett rödőnyi károly közlekedés-és postaügyi miniszter.

a magyar szakszervezetek nevében földvári aladár, a szot elnöke üdvözölte a nemzetközi tanácskozást, majd georges frischmann, a francia postások és távközlési dolgozók szakszervezetének főtitkára, a nemzetközi szövetség tagozati elnöke nyitotta meg a felszólalások sorát.

a nemzetközi konferencián 15 ország postásdelegációja elsősorban a posta és a távközlés irányításában, terv-és költségvetésének összeállításában való szakszervezeti részvétel közös tennivalóival foglalkozik. a tapasztalat-és eszmecserén a különböző társadalmi viszonyok között dolgozó szakszervezetek képviselői beszámolnak ezzel kapcsolatos tevékenységükről. a konferencián a tapasztalatok összegezésével meghatározzák, hogy a szakszervezeteknek milyen kötelességei, jogai vannak a dolgozók anyagi, szociális és szakmai érdekvédelmében; meghatározzák azt is, hogy a jövőben milyen további jogokért kell harcolniuk a postás szakszervezeteknek./mti/

-. -

12.02/ny

-22

12²⁵g

bb 37. bővült a szentendrei szakorvosi rendelő intézet

vid/gö/mné/ny ká -cz

1974 október 15

szentendre 14 ezer és a szentendrei járás csaknem 30 ezer lakosának keddtől már nem kell budapestre járnia szakorvosi rendelésre. a város szakorvosi rendelő intézete ugyanis új, stílusában a város építészeti formájában jól illeszkedő épület-szárnyal bővült. az új épületben többek között sebészeti, nőgyógyászati, röntgen, laboratórium, fizikoterápiái és reumatológiai osztályt rendeztek be 11 szakorvosi munkahellyel. a rendelőintézet látja majd el tavasztól őszig a szentendrei járásban üdülőket is./mti/

-. -

bb 38. a külföldi egyetemeken

tm/ny hi -öz

1974 október 15

magyar nyelvet és irodalmat oktató lektorok és vendégtanárok egy csoportja, befejezve munkáját, végleg hazatért. ebből az alkalomból az oktatási minisztérium eredményes tevékenységükért köszönetet mondva kitüntetésben és jutalomban részesítette őket./mti/

-. -

felhasználható 19 óra után

bb 39. pest megyei szakmunkástanulók utaztak az ndk-ba

vid/gö/mné/ny ká -cz

1974 október 15

pest megyéből az idén 142 szakmunkástanuló utazik a német demokratikus köztársaságba, ahol a schwedti kőolajfeldolgozó vállalatnál, a wolfeni orwo filmgyárban, a radebau nyomdagépgyárban, a neuhausi finommechanikai gyárban és az erfurti gépgyárban ismerkednek szakmájukkal. a fiatalok egy része már szakmunkás, akik továbbképzésen fejlesztik tudásukat. a pest megyei szakmunkástanulók első csoportja már korábban utra kelt, a második csoport - 61 fiatal - kedden utazott a baráti országba./mti/

-. -

12.30/ny

-23-

13²⁰g

vbb 42. időjárásjelentés

szb -cz

1974. október 15.

a meteorológiai intézet jelenti október 15-én, kedden
13 órakor:

hűvös marad az idő

nyugat- és közép-európát teljes egészében elárasztotta a hideg, óceáni eredetű levegő. emiatt a hőmérséklet ezeken a területeken mélyen az évszaknak megfelelő alatt marad. ugyanakkor a hideg és enyhe levegő közötti választóvonalról keletre még továbbra is nyári az idő. a szovjetunió európai részének déli területein mindenütt 20 fok felett, a fekete-tenger környékén 25 fok körül van a legmagasabb nappali hőmérséklet. a hideg, óceáni levegő legalacsonyabb hőmérsékletű része kedd reggel még nyugat-európa felett volt. kelet felé történő áthelyeződése csak igen kis sebességgel történik, emiatt a kárpát-medence időjárásában szerda estig még továbbra is hűvös marad az idő.

hazánkban hétfőn országszerte borult volt az ég. egy-két hely kivételével mindenhol esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége az alföldön és a dunántul nyugati részén 10 mm alatt maradt, a dunántuli középhegység, az északi középhegység vidékén, valamint a tiszántul északi felén 10-20 mm között volt, sőt záihonyban és vásárosnaményban elérte a 21 mm-t, a legmagasabb nappali hőmérséklet 6-13 fok között volt. kedd hajnalra a nyugati határ mentén kissé felszakadozott a felhőzet, ezért itt 1-4, az ország többi részén 4-9 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a dunántulon erősen felhős, másutt borult volt az ég, elsősorán esett az eső. a hőmérséklet 11 órára csak 6-9 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 8,2 fok volt, a százéves átlagnál 3,5 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén süllyed.

várható időjárás szerda estig: erősen felhős idő, többfelé esővel. mérsékelt, a dunántulon időnként élénk északnyugati szél. hűvös marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 7-12 fok között.

a duna vízállása budapesten 243 centiméter. /mti/

12.47/szb

-24-

13³⁰g

bb 40. huszonöt éves a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki kara

t szb/tm/ny hi -cz

1974 október 15

megalakulásának 25. évfordulóját ünnepelte kedden a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki kara. a jubileumi ünnepségen megjelent dr. polinszky károly oktatási miniszter, dr. heiczman jános kohó-és gépipari miniszterhelyettes, király andrásné, a budapesti pártbizottság titkára, hanga mária, az mszmp kb osztályvezetőhelyettese, dr. voksán józsef, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára, szücs istvánné, a kisz kb titkára. valamint a honvédelmi minisztérium képviselőjében kutika károly vezérőrnagy. ott voltak a tudományos, társadalmi és politikai élet képviselői, továbbá a hazai és külföldi egyetemek, főiskolák küldöttségei.

dr. tuschák róbert egyetemi tanár, a villamosmérnöki kar dékánja ünnepi beszédében emlékeztetett arra, hogy negyed századal ezelőtt, 1949. november 28-án jelent meg az elnöki tanács törvényerejű rendelete, amely a budapesti műszaki egyetem új szervezetén belül a villamosmérnöki kar felállításáról intézkedett. az elektrotechnika területén mutatkozó fejlődési irányzatok, a hazai villamosipar helyzete világossá tette az előkészítő munkában résztvevők előtt, hogy a villamosmérnöki hivatás túlnő azokon a kereteken, amelyeket korábban a gépészmérnöki oktatáson belül megvalósuló ágazati elektrotechnikai képzés jelentett. az élet hamar igazolta ezeket az elképzeléseket. a villamosmérnöki kar megalakulása után rohamosan fejlődött. dinamikusan emelkedett a hallgatók és az oktatók létszáma, jelenleg csaknem két és fél ezer nappali tagozatos hallgatójával és háromszáznál is több oktatójával az ország egyik legnagyobb egyetemi karává vált.

a villamosmérnöki kar az elmúlt negyed században több ezer diplomás mérnököt adott az iparnak. nagy figyelmet szentelt a tudományos kutatásnak, és a tudományos utánpótlás nevelésének. oktatói között számos akadémiai tag, akadémiai doktor és kandidátus található. tanszékei szerteágazó oktatási feladataik mellett figyelemmel kísérik a világ technikai fejlődését, elősegítették és elősegítik az új eredmények hazai megismertetését és továbbfejlesztését.

/folyt köv/
12.55/ny

-25-

13³⁰g

bb 40. / huszonöt éves1.folyt/ny

a villamosmérnöki kar nagy hangsúlyt helyezett az iparral való szoros kapcsolatára: a legjobb ipari szakemberek nagy számban vettek és vesznek részt az oktatásban, ugyanakkor az egyetemi oktatók tudományos felkészültségét egyre növekvő mértékben hasznosítja a termelési, fejlesztési problémáinak megoldásában az ipar.

ezt követően dr. polinszky károly oktatási miniszter üdvözölte a vendégeket, majd kitüntetésekkel nyújtott át a villamosmérnöki kar kiemelkedő munkát végző dolgozóinak. az elnöki tanács a munka érdemrend arany fokozatát adományozta dr. rácz istván egyetemi tanárnak, a munka érdemrend ezüst fokozatát kapta dr. valkó iván péter egyetemi tanár. heten részesültek az oktatásügy kiváló dolgozója kitüntetésben, négyen pedig az oktatási miniszter miniszteri dicséretében.

ezután nyújtották át az oktatási miniszter, a kohó-és gép-ipari miniszter, illetve a nehézipari miniszter kiváló dolgozó kitüntetéseit az arra érdemeseknek. a honvédelmi miniszter a haza szolgálatáért érdemérem arany, illetve ezüst fokozatával tüntette ki az egyetem több dolgozóját, és napiparancsban fejezte ki munkájukért köszönetét.

az ünnepség további részében thernesz vilmos, az egyetemi párt-végrehajtó bizottság titkára üdvözölte a jelenlévőket, majd a hazai és külföldi társintézmények küldöttjei tolmácsolták jókívánságaikat.

/ innen embargós 14 óráig! /

a budapesti műszaki egyetem villamosmérnöki karának negyedik százados jubileuma alkalmából kedden délután nyilvános egyetemi tanácsülés keretében dr. perényi imre rektor avatta tiszteletbeli doktorrá mihaíl grigorjevics csilikin professzort, a moszkvai energetikai intézet igazgatóját, valamint fritz paschke professzort, a bécsi műszaki egyetem tanárát. az ünnepségen képviseltette magát a budapesti szovjet, illetve oszták nagykövetség is.

/folyt köv/
13.00/ny

-26-

1340 g

bb 40. / huszonöt éves2.folyt/ny

ugyancsak a nyilvános egyetemi tanácsülés keretében nyújtották át a budapesti műszaki egyetem emlékérmét dr. barta istván egyetemi tanárnak, dr. silbersdorff lászló nyugalmazott egyetemi tanárnak, továbbá dr. tuschák róbert egyetemi tanárnak, a villamosmérnöki kar dékánjának. az emlékéremmel tüntették ki távollétében dr. bohúmil kvasil professzort, a prágai cseh műszaki főiskola rektorát.

a jubileum alkalmából szerdán tudományos ülészek kezdődik, amelyen számos külföldi tudós is részt vesz. a tudományos ülészek keretében a villamosmérnöki kar oktatói és kutatói előadás-sorozatban számolnak be a tudományos kutatásban és az oktatói munkában elért legújabb eredményeikről. ezzel párhuzamosan kerül sor a hallgatók tudományos diákköri dolgozatának előadására - jubileumi tudományos diákköri konferencia keretében./mti/

bb 45. az árellelőrzésekről tárgyalt a szolnok megyei tanács vb
vid/kz/mné/ny -cz 1974 október 15

a hatósági árellelőrzések fokozása és a társadalmi ellenőrző hálózat kiszélesítése mellett foglalt állást kedden megtartott ülésen a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. az utóbbi másfél évben végrehajtott több mint 1.500 vizsgálat ugyanis még nagyon sok szabálytalanságot tárt fel, s egyúttal arra is fényt vetett, hogy az árszabálytalanságok ugyanazon a szerveknél, üzleteknél, sok esetben ismétlődően is előfordulnak. gyakori tapasztalatként említették az ülésen például azt, hogy az ipari szövetkezetek a valóságostól eltérő költségeket számítanak fel termékeikre. ilyen okból a jászárok szállási faipari, továbbá a törökszentmiklósi gépgyártás javító szövetkezet ellen az ellenőrök gazdasági bírság kiszabását indítványozták. a kereskedelmi ellenőrzések során különösen gyakran találkoztak az ellenőrök olyan esetekkel, amikor egyes termékeket indokolatlanul magasabb árkatégoriába soroltak, vagy amikor egyszerűen figyelmen kívül hagyták a hatósági árat. az ellenőrzések megszigorításával mint az ülésen hozott határozat kimondta, elejét kell venni e szabálytalanságoknak, s minden téren érvényt kell szerezni az állami árpolitikának./mti/

13.03/ny

-27-

1350 g

bb 41. a magyar vöröskereszt

tm szb hi -cz

1974. október 15.

országos elnöksége keddi ülésén megvitatta „a magyar vöröskereszt feladatai az idős korúak társadalmi gondozásában,„ című előterjesztést. ebben a rendkívül fontos társadalmi feladatban az elnökség megjelölte a vöröskereszt aktuális feladatait, majd meghallgatta a vöröskereszt baranya megyei vezetőségének beszámolóját a népesedéspolitikai feladatok végrehajtásáról.

orosz jános munkácsy-dijas festőművész, aki nagy jelentőségű felajánlásával segítette az éhező afrikai lakosságot, a „vöröskereszt munkáért,„ kitüntetés arany fokozatát kapta./mti/

-. -

bb 44. egyetlen vietnam - baráti találkozó a volán elektronikánál

s szb hi -cz

1974. október 15.

kedden a volán tröszt elektronika intézetének pártbizottsága, igazgatósága és kisz-bizottsága baráti találkozót rendezett a magyar szolidaritási bizottság és a magyar nők országos tanácsának meghívására hazánkban tartózkodó 10 tagú vdk-nődelegáció tiszteletére. az ünnepi eseményen megjelent harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, dr. molnár béla alelnök, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, dr. bozsó lászló, az mszmp xi. kerületi bizottságának titkára, kovács dezsőné, az országos béketanács alelnöke, dr. csizmadia ernőné, magyar nők országos tanácsa elnökségének tagja, valamint más társadalmi és tömegszervezetek képviselői. vietnami részről jelen volt nguyen manh cam, a vietnami demokratikus köztársaság és nguyen phu soai, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövete. 1. első

a találkozón ünnepélyesen bemutatták a hazafias népfront országos tanácsa és a magyar szolidaritási bizottság - a vietnami hősök napja alkalmából megjelentetett - „egyetlen vietnam,„ című képes dokumentum albumát. a kiadvány jelentőségét és időszerűségét dr. molnár béla, a hnf ot titkára méltatta, majd tiszteletpéldányokat nyújtott át a megjelent vietnami és magyar meghívottaknak. a találkozó befejezése után harmati sándor bucsuebédet adott a vietnami nőküldöttség tiszteletére. /mti/

-. -

-28-

bb 46. tejivó

vid szb -cz

1974. október 15.

szegeden kedden nyílt meg a helyi általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet első tejivója a szent istván téren. a tejivó létrehozásának fő célja az, hogy a város egyik legforgalmasabb pontján, a piac-térnél olcsón, kulturált körülmények között reggelizhessenek, fogyaszthassanak különböző tejes ételeket a vendégek. az izlésesen berendezett kis preszszóban nem mérnek ki, nem szolgálnak fel alkoholos italokat. ugyanakkor például a márka üdítő ital-család teljes választéka kapható. az üzletet éppen ezért „márka,„ presszónak nevezték el. a tervek szerint a későbbiekben megszervezik az előfizetéses ebédkihordás rendszerét. /mti/

-. -

bb 47. gépesítik a folyópartok fűkaszálását - osztrák gépbemutató kőszegen

vid szb -cz

1974. október 15.

osztrák rézsűkaszáló gépet mutattak be kedden kőszegen a hazai vízügyi igazgatóságok, társulatok és vállalatok szakembereinek. a rasant cég három évvel ezelőtt szerkesztett, mindössze fottel nagyságu berendezése a meredek folyópartokon nőtt fű levágására kiválóan alkalmas.

a vízpartok karbantartása állandóan megköveteli a fű eltávolítását. hazánkban kézi erővel végzik ezt a munkát. a nagyobb folyópartokon azonban már nem sokáig. a vízügyi szervezet ugyanis több rézsűkaszálót vásárol az osztrák cégtől. /mti/

-. -

bb 48. halálra gázolta a vonat

mm/ny -cz

1974 október 15

miskolcon a gömöri pályaudvar bejárati jelzőjénél egy álló személyvonat mögül a sínekre lépett boncsér bertalan 54 éves gépmunkás bodvaszilasi lakos és halálra gázolta a postavonatot. /mti/

13.15/ny

-. -
-29-

1400g

bb 43. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke október 15-én 13 óráig

se/ny -cz

1974 október 15

1. restaurálják a budavári gótikus szobrokat
2. előadás-sorozatok
3. szoc. szerződés
4. új ifjúsági könyvek
5. külföldi kiadványok
6. modernizációs tervek
7. expressz-tervek
8. aranyérmes dámlapátok
9. vadászvizsga
10. xiv. kerületi tanács vb. ülése
11. növényi génbank
12. városok vetélkedője szolnok megyében
13. felszabadulási emlékmű a mecseken
14. főügyész-ségi vizsgálat
15. ammóniával dúsított szennyvíz
16. balesetek
17. olvasáskutatási konferencia
18. mszmp küldöttség varsóba
19. rendőrségi hírek
20. kiállítás nyirbátorban
21. csikóárverés
22. pécsi hőközpont
23. sátor tető a sóstói uszodán
24. milyen lesz szekszárd 2000-ben
25. volán közlemény
26. magyar-román konzuli egyezmény
27. bocskai emlékmű korszerűsítés
28. diósgyőri pótvállalás
29. ezer óz
30. tanácskozás az elte-n
31. rosta endre párizsba utazott
32. győr megyei zöldségellátás
33. könyvesbolt
34. bezárt az utolsó motel a balatonnál
35. mszmp küldöttség szófiába
36. távközlési tanácskozás
37. szakorvosi rendelőintézet szentendrén
38. külföldön magyar nyelvet oktatók....
39. szakmunkástanulók az ndk-ba
40. 25 éves a villamosmérnöki kar
41. vöröskereszt közlemény
42. időjárás
43. hírjegyzék /mt1/

13.30/ny

-30-

He¹⁰g

bb 49. ülést tartott a mezőgazdasági országos operatív bizottság

t jf/s/ny ie -cz

1974 október 15

kedden a mém-ben dr. soós gábor államtitkár elnökletével ülést tartott a mezőgazdasági munkák szervezésére létrehozott országos operatív bizottság. megállapította: a szokatlanul csapadékos időjárás, valamint a növények érésének elhúzódása miatt a mezőgazdaságban az idei őszi nehéz helyzet alakult ki. a gondok enyhítésére a kormány határozatokat hozott, ilymódon a termelők soronkívül segítséghez jutottak.

a legkritikusabb a helyzet az őszi vetéseknél. a talajelőkészítésnél ugyan nincs nagyobb lemaradás, a vetéssel azonban a gazdaságok túlnyomó többsége az eszések miatt megkésett. a buza vetésnek eddig csak 10 százalékkal készültek el, ami azt jelenti, hogy 600 ezer hektáron kell még földbe juttatni a vetőmagot, mégpedig rövid határidőn belül, ellenkező esetben a buza termesztése irreálissá válik.

a betakarításnál valamennyi növényi kultúránál lemaradás mutatkozik, bizonyos időrendi sorrendet mégis meg kell határozni. azoknak a növényeknek a behordását kell meggyorsítani, amelyek a veszteségek szempontjából a ,, rangsorban,, az élyre kerülnek. ezek közül különösen a szőlő szüretelésén van a hangsúly, mert országsszerte erős szőlőrothadási folyamat mutatkozik, ami napról-napra rontja a termés kilátásokat. veszélyeztetett növény a zöldség, főleg a fagyérzékeny fajok, mint például a paprika, és a paradicsom, ezeknek felszedését szintén siettetni kell. a cukorrépa is a kritikus növények közé tartozik, egyfelől azért, mert a késés miatt csökkennek a termésátlagok, másrészt pedig a cukorgyárak kapacitását sem tudják - az alapanyag hiánya miatt - kihasználni, és ez a feldolgozási szezon széthúzódsához vezet, s többlet költségekkel jár. a napraforgó törése sem várható. nagy a lemaradás a kukorica betakarításánál is, a termőterületnek eddig csak tíz százalékán törték le a csöveket, holott tavaly ilyenkor már 50 százalékánál tartottak. tetézi a gondokat, hogy egyes kukoricafajták a rendkívüli időjárás miatt még, be sem értek. nem tőr halasztást a gyümölcs szüretelése, a burgonya felszedése sem.

14.00/ny /folyt. köv./ -31-

He¹⁰g

bb 49. / ülést tartott.....folyt/ny

a munkák tehát rendkívül összetorlódtak. a gazdaságok maximálisan igénybe veszik saját erőforrásaikat, ez azonban a várható csúcs-munkához nem lesz elegendő, ezért diákokat, katonákat, üzemi munkásokat, szocialista brigádokat kértek fel a betakarítás segítésére. a termelők maximálisan igénybe vehetik a szállítóeszközöket, járműveket. a mezőgazdasági szállítóeszközöket a kpm a következő hetekben kiemelten kezeli. a gépgyárak is minden támogatást megadnak a betakarításhoz szükséges gépek, alkatrészek és felszerelések igény szerinti előállításával. a külkereskedelem érintkezésbe lépett partnereivel és bizonyos mezőgazdasági eszközök negyedik negyedévre esedékes importjának meggyorsítását kérték, a rendkívüli helyzetre való tekintettel. a termelők egyes traktorokra és szállító járművekre 20 százalékos árkedvezményt vehetnek igénybe december 31-ig.

a termelők rendelkezésére álló anyagi-műszaki lehetőségek, valamint a kiegészült helyi munkaerő - amint azt a bizottság megállapította - lehetőséget ad az összetorlódtatott öszi munkák elvégzésére. természetesen sok mulik azonban az időjárás miatt, mert egyelőre az átázott talaj miatt egész sor növényi kultúra gépi betakarítása szünetel./mti/

-. -

bb 50. knoll józsef

tr szb -cz

1974. október 15.

akadémikust tagjává választotta a Leopoldina ndk-beli természettudományi akadémia. /mti/

-. -

bb 51. jó gazdái a művelődési intézményeknek a helyi tanácsok - ülést tartott a heves megyei tanács vb

vid-kz/mné szb -cz

1974. október 15.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egyben tartott ülésén megvizsgálta, hogyan biztosítják a helyi tanácsok a hatáskörükbe került alapfokú művelődésügyi, egészségügyi és szociális intézmények rendeltetésszerű működését. a testület a tapasztalatokat egyértelműen kedvezőnek ítélte. a községi tanácsok - mint hangsúlyozták - jó gazdái az említett intézményeknek. a lakossággal kialakított jó kapcsolatokra építve megyszerte széleskörű társadalmi ügyé tették például a gyermekintézmények fejlesztését. a megye üzemei és vállalatai csak 1973-ban nem kevesebb mint 53 millió forintot áldoztak ilyen célra, s így a iv. ötéves terv időszakára előírt óvodaépítési program máris mintegy 80 százalékos arányban teljesült. van a megyében olyan falu, ahol az óvodaépítést kizárólag társadalmi erőforrásból fedezték. /mti/

-. -

-32-

1430 g

bb 52. hód áruház hódmezővásárhelyen

vid/kz/ny -cz

1974 október 15

hódmezővásárhelyen kedden felavatták a város nevének eredetére utaló hód áruházat. kétezeregyszáz négyzetméteres alapterületével, s mintegy 15 millió forint értékű árukészletével a délnyugati alföld legnagyobb ilyen jellegű áruháza. az önkiszolgáló rendszerű osztályain mindenféle ruházati cikk megtalálható. külön részleget kaptak a világszerte ismert hódmezővásárhelyi divat- és kötöttárugyár termékei. a vállalat és az áruház megállapodása alapján a hódiköt piackutatásról is felhasználja a részleget. az új áruházat borsos László belkereskedelmi miniszterhelyettes adta át a rendeltetésének./mti/

-. -

bb 53. az egészségügyi fiatalok országos ifjúsági parlamentjének ülése

t mir/gg/ny hi cz

1974 október 15

kedden a szentkirályi utcai semmelweis tereben tartották meg az egészségügyi fiatalok országos ifjúsági parlamentjét. a tanácskozáson jelen volt aczél györgy, a politikai bizottság tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, az állami ifjúsági bizottság elnöke, dr. aczél györgy egészségügyi miniszterhelyettes, dr. vidovszky kálmán, az mszmp központi bizottságának alosztályvezetője.

az ülést dr. darabos pál, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének főtitkára nyitotta meg, ezt követően dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár, az egészségügyi ifjúsági bizottság elnöke tartott beszédet. referátumában összegezte az idén első ízben megtartott több mint 300 területi egészségügyi ifjúsági parlament tapasztalatait, áttekintette az ifjúsági törvény egészségügyi végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, gondokat, értékelte az egészségügyi ágazat területén tanuló és dolgozó több mint 70.000 fiatal helyzetét, szakmai, politikai tevékenységüket. aláhuzta: a munkahelyi, intézményi és megyei egészségügyi parlamentek tanácskozásai azt igazolták, hogy az ifjúsági törvény egészségügyi végrehajtási utasítás megfelelő keretet biztosít a fiatal egészségügyi dolgozók előtt álló ifjúságpolitikai feladatok valóra váltásához. hozzáfűzte: rendkívül fontos, hogy az egészségügy területén dolgozó minden fiatal ismerje munkahelyének gondjait, problémáit, és aktív részt vállaljon az ágazat előtt álló feladatok megoldásában.

/folyt köv/
14.30/ny

-33

1500

bb 53. / az egészségügyi....folyt/ny

ezután a fiatalok küldöttei kaptak szót. felszólalásaikban elmondották, hogy az ifjúsági törvényt követő központi és helyi intézkedések nyomán javult a fiatalok politikai és közéleti aktivitása. a törvény megjelenése óta az ágazat állami és társadalmi vezetői fokozottabb figyelmet tanúsítanak az ifjúság gondjai, problémái iránt. az elmúlt hetekben, hónapokban országsszerte fontos intézkedések születtek a fiatalok érdekében. közöttük külön is figyelemre méltó az új bérrendszer bevezetése, az egészségügyi dolgozók - elsősorban a fiatalok - képzésének és továbbképzésének fejlesztése. többhelyütt javultak a fiatalok szociális körülményei is, s jelentős kezdeményezések vannak kibontakozóban kulturális és sportolási igényeik kielégítésére. az eredmények mellett továbbra is megoldásra váró feladat az egészségügyi fiatalok eszmei, politikai nevelése, a pályakezdekről való fokozott gondoskodás és a munkahelyi demokrácia szélesítése. ugyancsak megoldatlan több, a fiatalokat érintő - elsősorban a családalapítással kapcsolatos - szociális probléma.

/ folyt. köv/.

bb 55. elutazott az ndk jogász-küldöttsége

gg/ny hi -cz

1974 október 15

kedden elutazott hazánkból az ndk jogász szövetségének küldöttsége, amely dr. heinrich toeplitz, az ndk legfelsőbb bírósága és az ndk testvérszervezet elnöke vezetésével - a magyar jogász szövetség meghívására - egy hétig tanulmányozta a magyar jogász szövetség tevékenységét, a magyar jogalkotás és jogalkalmazás időszerű kérdéseit és a jogpolitikai irányelvek gyakorlati érvényesülését. a küldöttséget itt tartózkodása során fogadta dr. korom Mihály igazságügyminiszter, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, dr. szénási Géza legfőbb ügyész és dr. varga József, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnökhelyettese. a vendégeket a magyar jogász szövetség vezetősége nevében dr. gellért György, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettese, dr. patkós Lajos, a fővárosi bíróság elnöke és dr. jókai Loránd, a magyar jogász szövetség főtitkára bucsúztatta a repülőtéren.

/mti/

14.35/ny

-.-
-34-

150

tb

bb 54. száz éves receptek - őszi vendéglátó napok csongrádban

vid/kz/ny -cz

1974 október 15

a csongrád megyei vendéglátó vállalat dolgozói, szakácsai, felszolgálói a szegedi ünnepi hetek idején félmilliónyi turista ellátásáról gondoskodtak, s most újabb nagy vendégforgalomra készülnek: szegeden, a város nevét viselő étteremben kedden ünnepélyesen megnyitották a 14. őszi vendéglátó napokat. erre a vállalat 60 éttermében, vendéglőjében, cukrászdájában - közöttük a most megnyitott szegedi „lila akác”, étteremben - mintegy 100 változatos, „vendégcsalogató”, műsorszámmal készültek fel. a különféle zenés műsorok közben változatos ételeket szolgálnak fel: egyebek között levéltárban is felkutattak évszázados ételrecepteket. még a szegedi tanyavilág egykori betyárjainak, rózsza sándornak az izlése szerint is főznek majd./mti/

-.-

bb 56. kuvaiti egészségügyi küldöttség érkezett hazánkba

t mir/tr/ny hi -cz

1974 október 15

dr. Abdul Razzag al-udwani egészségügyi miniszter vezetésével - dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter meghívására - kuvaiti egészségügyi delegáció érkezett hazánkba./mti/

-.-

bb 57. bányász szocialista brigádok vetélkedője

vid/kz/ny -cz

1974 október 15

százötven szocialista brigád érdekes vetélkedője kezdődött meg kedden a tatabányai bányászoknál. a bányászok ismereteinek gyarapítását szolgáló versenyen a szocialista brigádok tagjai szakmai és gazdaságpolitikai felkészültségükből „vizsgáznak”, számot adnak arról, mennyire ismerik a biztonsági előírásokat, a szakszervezeti jogokat és köteleességeket, a tatabányai szakszervezeti mozgalmat. az üzemi fordulók előtt előkészítő ankétokat, konzultációkat rendeztek a szocialista brigádok részére. előadás hangzott el például a szot-dijas művészekről, József Attila költészetéről, Derkovits Gyula életéről, művészetéről, Bartók és Kodály életművéről. nagy segítséget kapnak a bányászok felkészülésükhöz a tatabányai könyvtártól is, amely 2.000 munkással kötött szerződést rendszeres tájékoztató-sukra. az üzemi vetélkedők után december 1-én rendezik meg a vállalati döntőt./mti/

-.-

14.50/ny

- 35 -

1530

bb 58. bezárt a szársomlyó-hegyi szobrásztábor - művésztelepi szakemberek országos tanácskozása siklóson

vid/ny -cz

1974 október 15.

a siklósi várban tanácskozásra gyűltek össze kedden a művésztelepek vezetői és megvitatták a fejlődés további útját. a megbeszélés színhelyéül azért választották a tenkes-alji nagyközségeket, mert itt két kitűnően szervezett alkotótábor működik: a siklósi volt kolostorházban a keramikusok, a szársomlyó-hegyen pedig a szobrászok részvételével.

a helyi tanácsok országsszerte különböző jellegű és profilu művésztelepet hívtak életre. a szakemberek állást foglaltak amellett, hogy nincs szükség túlságosan nagy számú alkotótáborra, mert ezáltal szétforgácsolódna az erők és esetleg csökken a művésztelepek színvonala. inkább a meglévőket kell fejleszteni: határozott profilt kialakítani, kedvezőbb feltételeket teremteni, korszerű felszereléssel ellátni, vonzó ösztönzőket alapítani. újfajta - nagyobb társadalmi bázisu - mecénaturára volna szükség, olyképpen, hogy az ipari és a mezőgazdasági üzemek vállalnának szerepet egy-egy alkotótábor fenntartásában, támogatásában.

ez alkalommal zárta be a kapuit a szársomlyó-hegyen működő nemzetközi szobrász alkotótábor, amely hatodszor fogadott már vendégművészeket. a magyarok mellett csehszlovák, lengyel, ndk-beli és román szobrászok dolgoztak itt tíz-tíz héttig a mecénás ciklósi tanács vendégeként. „műtermük”, egy katlanszerű kőbánya volt a hegy oldalában, ahol hatalmas - olykor több tonnás - sziklatömbökből formáltak monumentális alkotásokat. a szobrok a helyszínen maradnak, s ily módon máris egy páratlan hatású szabadtéri szobormuzeum alakult ki a 442 méter magas szársomlyó lejtőjén.

az ünnepélyes táborzáráson bernics ferenc művelődésügyi osztályvezető átadta a baranya megyei tanács nívódíját az idei nyáron legeredményesebben dolgozó művészeknek: kovács ferenc budapesti szobrásznak./mti/

14.55/ny

-36-

bb 59. a kubai nemzeti zenés színház sajtótájékoztatója

t nn/mm szb hi -cz

1974. október 15.

szerdától három napon át kubai művészek veszik birtokba a fővárosi operettszínház színpadát a budapesti művészeti hetek alkalmából. mint keddi sajtótájékoztatójukon a gonzalo roig kubai nemzeti zenés színház vezetői elmondották a fészek művészklubban, nagy várakozással, izgalommal készülnek budapesti bemutatkozásukra. manuel roda igazgató bejelentette, ezúttal a cecilia valdes című zarzuela-val, azaz tipikusan spanyol zenés vígoperával lépnek a közönség elé. a színház ezt a művet cirilo villaverde forradalmár újságíró klasszikus regénye nyomán viszi színre, a színház névadójának, gonzalo roignak a muzsikájával. a történelmi zenés játék szereplői egykori történelmi figurák, akiknek küzdelme bepillantást nyújt kuba xix. századi történetének fontos fejezetébe. /a műfaj egyébként nevét egy xvii. századi spanyol kastélyról kapta, ahol annak idején először játszottak ilyen jellegű zenés darabot./ a cecilia valdes című művet a nyelvi problémák áthidalására prózai részében kissé megkurtyították, csökkentették a dialógusok számát, s a jobb megértést szolgálja az a narrátor is, aki az egyes jelenetek előtt röviden ismerteti a cselekmény következő fordulatát.

a gonzalo roig nemzeti zenés színházat 1962-ben alapította a kubai forradalmi kormány. ez lett az ország első hivatalos zenés színháza, amely tudatosan vállalkozik a nép zenei izlésének pallérozására, csiszolására. a színház 28 művet tart repertoárján, operákat, operetteket és természetesen zarzuelákat. rendszeresen előadják például a bohéméletet, a rigolettot, a figaro házasságát, a trubadurt, a pillangókisasszonyt, míg az operetteket a vígözvegy, a luxemburg grófja és a csárdás-királynő képviseli. az együttes tagjai ugyanakkor a kubai állami szimfónikus zenekar kíséretével különböző koncert-műsorokon is gyakran vendégszerepelnek.

a társulat vezetői arról is beszámoltak, hogy a közönséggel való jobb kapcsolatteremtés érdekében egy-egy produkcióval rendszeresen ellátogatnak a diákok és a munkások közé, s előadásukat iskolákban, illetve a munkahelyeken tartják. nem hanyagolják el a vidéki kiszállásokat sem.

/folytm.köv./

-37-

bb 59. /a kubai... 1. folyt./-szb

a kubai vendégek moszkvában kezdték meg a közelmúltban európai turnéjukat. az ottani sztanyiszlavszkij színházban nagy sikerrel mutatták be a cecilia valdest, s ugyancsak felülmulta várakozásukat a mű lipcsei, illetve berlini fogadtatása is. ezt követően jártak varsóban és bukarestben is, s budapest után prágában folytatják előadássorozatukat. a szovjet és az ndk televízió tv-filmen örökítette meg a 62 tagu együttes produkcióját.
/mti/

..

kbb 60. elutazott a svazarm küldöttsége

t pr/sza szb hi -cz

1974. október 15.

kedden elutazott budapestről a csehszlovák honvédelmi szövetség, a svazarm küldöttsége, amely otokar ritir hadseregtábornok vezetésével - a magyar honvédelmi szövetség főtitkárának meghívására - egy hetet töltött Magyarországon. a delegáció itt tartózkodása során budapesten és vidéken tanulmányozta magyar testvérszervezetének tevékenységét.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren kiss lajos vezérőrnagy, az mhsz főtitkára bucsuztatta. /mti/

..

bb 62. Lengyel fórum a televízióban

i nn/mm szb hi - cz

1974. október 15.

megérkeztek azok a lengyel vendégek, akik szerdán a televízió fórum adásában válaszolnak majd a nézők kérdéseire. a kamerák előtt várja majd az érdeklődő hívásokat józef czyrek külügyminiszterhelyettes, kazimierz secomski, az állami tervbizottság első elnökhelyettese, jarema maciszewski, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottsága tudományos és művelődési osztályának helyettes vezetője, a szejm oktatási bizottságának elnöke, a varsói egyetem professzora, karol malcuzynski külpolitikai publicista és kazimierz górski, a lengyel labdarugó válogatott edzője. /mti/

* művelődésügyi

..

-38-

bb 61. komputer levelez a hallgatókkal - módszertani kabinetet hoztak létre a távoktatási módszerek kutatására pécsi

vid-fm szb -cz

1974. október 15.

a köznevelés fejlesztéséről szóló párthatározat kiemelt feladatként jelölte meg a távoktatás - ismertebb elnevezéssel: a levelező oktatás - hatékonyságának fokozását. a korszerű távoktatási módszerek kimunkálása végett a pécsi tanárképző főiskolán módszertani kabinetet hozott létre a budapesten működő felsőoktatási pedagógiai kutatóközpont. a választás azért esett a mecsekaljai főiskolára, mert itt régóta folyik oktatáseméleti kutatás és megfelelő szellemi kapacitással rendelkezik, s az ország egyik legnagyobb távoktató intézménye: a mostani tanévben 2200 levelező hallgatója van. a budapesti és a pécsi intézmény öt évre szóló együttműködési szerződést kötött, amelyet kedden írt alá pécsen a felsőoktatási pedagógiai kutatóközpont részéről dr. zibolen endre igazgató, a tanárképző főiskola részéről pedig dr. kálmánchey zoltán főigazgató.

a pécsen működő módszertani kabinet olyan távoktatási formákat, módszereket, eljárásokat kutat, amelyeket később országosan is elterjeszhetnek. a kísérletsorozat a jelenleg első éves levelezők meghatározott csoportjával indult el. a főiskolai tanszékek már a tanév megkezdése előtt fél évvel kapcsolatba léptek a leendő hallgatókkal: kiküldött tesztek segítségével ugynevezett tudásszint-felmérő vizsgálatokat végeztek és ezzel ráirányították a levelezők figyelmét tudásuk hiányosságaira, gyenge pontjaira. a tanév során a hallgatók a tankönyv mellé utmutatót kapnak, amely rávezeti őket arra, hogyan osszák be a tananyagot, hogyan sajátítsák el az egyes részeket, hogyan készüljenek fel a vizsgákra. az utmutatóhoz feladatlapokat csatoltak, ezeket meghatározott időpontokban el kell készíteniük és be kell küldeniük a főiskolára. a távoktatásban felhasználják a legmodernebb technikai eszközöket is: magneton, film, stb.

a módszertani kabinet most érdekes kísérletbe fogott: kidolgozza az elektronikus számítógéppel vezérelt távoktatási módszerét. a levelező hallgató a feladatlap kérdéseire nem szöveggel válaszol, hanem a megfelelő kódszámokat küldi el a főiskolának. az eredményt - az azonosítási számmal együtt - betáplálják a komputerba: a pécsi pollack mihály műszaki főiskolán működő elektronikus számítógépbe. a komputer nemcsak értékeli a választ, hanem megjelöli a hibákat és közli a helyes megoldást, továbbfelhívja a hallgató figyelmét, hol nézzen utána a kérdéses tananyagnak. végül általános bírálatot ad az illető tudásszintjére és tanácsokkal látja el a további tanulásra vonatkozóan. mindezt udvarias hangú levélben megszövegezi a komputer - meg is címzi a levelet - csupán postára kell adni. a gép nemcsak tehermentesíti az oktatókat, hanem oly módon is segít nekik, hogy instrukciókat ad a tananyag esetleges módosítására, könnyítésére van nehezítésére. /mti/

..

15.30/szb

-39-

1520

bb 63. uttörő-hirek

gg-ju hi -cz

1974. november 15.

hatvannyolc uttörőház igazgatója tart kétnapos tanácskozást a csillebérci uttörő táborban október 17-én, 18-án. az uttörő házakban folyó nevelő, módszertani, mozgalmi munka soronlevő teendőit beszélük meg. a tanácskozáson részt vesznek a megyei művelődési központok gyermek-referensei is.

x x x

a magyar televízió október 20-án belgrádban felszabadulásának 30. évfordulóján sugározza az „európa öröme”, elnevezésű belgrádi nemzetközi gyermekfesztivál gálaestjét. tizenöt ország mutatja be műsorát; hazánkat a cigándi zemplén uttörő táncgyűttes képviseli. /mti/

--

bb 64. fesztiválra készülnek a munkásszínjátszók - komárom megyében rendezik meg a munkásszínjátszók második országos találkozóját

vid/fm-ju -cz

1974. november 15.

a szot, a bányaiipari dolgozók szakszervezete, a kisz kb és a népművelési intézet képviselői együttesen döntöttek arról, hogy rendszerré teszik a munkásszínjátszók országos találkozóját. a múlt év novemberében tatabányán zajlott le az első ilyen fesztivál, s a kedvező tapasztalatok alapján határozták el a munkásszínjátszás támogatására, a hagyományok továbbfejlesztésére az újbóli találkozóját. a „házigazda”, az idén és a jövőben is tatabánya lesz.

az országos és a komárom megyei rendező szervek képviselői kedden tanácskozást tartottak tatabányán a szakszervezetek megyei tanácsánál és összeállították az idei fesztivál programját. úgy döntöttek, hogy november 21-24 között rendezik meg a munkásszínjátszók találkozóját. míg tavaly csak tatabányán, most országlányban, tatán és e városok környékén, a bejáró munkások lakóhelyein is bemutatkoznak az együttesek. ezenkívül tatabányán több üzembem - a műszakváltások időpontjában - is rendeznek előadást az amatőr művészeti együttesek.

/ folyt. köv./

15.22/ju

- 40 -

16²⁵

bb 64. / fesztiválra ... 1. folyt./-ju

a munkásszínjátszók második országos fesztiváljára a szot és a népművelési intézet 14 együttest hívott meg; azokat, amelyeket az új minősítési versenyben a kiemelt kategóriába soroltak, illetve akik elnyerték az arany-, illetve az ezüstfokozatot. többek között csepeli, ajkai, győri, tatabányai, pécsi, heréndi, kaposvári és zalaegerszegi csoportok kaptak meghívást a találkozóra. a háromszáz színjátszón kívül mintegy száz rendező, és a munkásművelődéssel foglalkozó más szakember is jelen lesz a találkozón. megvitatják velük a munkásszínjátszók helyzetét, azokat a módszereket, amelyekkel segíthetik a munkások művelődésének gyarapítását. /mti/

--

bb 65. műszaki könyvnap megnyitó csepelen

pá-ju -cz

1974. október 15.

a szovjet kultúra és tudomány háza tudományos-műszaki könyvtára, az állami könyvterjesztő vállalat, a csepel vas- és fém-művek központi műszaki könyvtára, valamint a mtesz mte csepeli szervezete közös rendezésében műszaki könyvkiállítás nyílt kedden a csepel művek műszaki klubjában. a megnyitó beszédet dr. hegedűs zoltán, a műszaki tudományok kandidátusa, solt sándor, a műszaki könyvkiadó igazgatója és tamara szergejevna csbukova, a szovjet kultúra és tudomány háza tudományos-műszaki könyvtárának vezetője tartotta. a kiállításon a műszaki könyvnapok ujdonságai mellett bemutatják a legújabb szovjet műszaki és tudományos könyveket, ezzel is jelképezve a 25 éves szovjet-magyar műszaki és tudományos együttműködést. a csepel művekben a műszaki könyvnapok alatt négy helyen rendeznek ankétot. nagy sikerrel zárult a csepeli munkásszálláson a kétnapos könyvvásár. négyezer forint értékű műszaki könyvujdság talált gazdára a vásár ideje alatt. /mti/

--

bb 66. ismét felülvizsgálják a nyugati pályaudvar csarnokának tetőszerkezetét

i kf/tr-ju ie -cz

1974. október 15.

néhány hete a rádió közlekedési sajtókonferenciáján szóba került, hogy október 15-én megkezdik a nyugati pályaudvari utascsarnok előregedett tetőszerkezetének bontását, s emiatt a csarnokot lezárják, a forgalom nagy részét más pályaudvarokra terelik át. ezzel szemben - két nemzetközi vonat kivételével - jelenleg is zavartalan a közlekedés a nyugati pályaudvaron. mi a korábbi bejelentés alapja és a mi a helyzet a pályaudvarral? a kérdésre a máv vezérigazgatóságban válaszoltak az mti munkatársának.

/ folyt. köv./

15.50/ju

- 41 -

16³⁸

bb 66. / ismét ... 1. folyt./-ju

a nyugati pályaudvart eiffel francia mérnök irodája tervezte, s ma már európai szintű műemlékként ismerik az egész világon. a 100 éves tetőszerkezetet megvizsgálták, s megállapították, hogy mind a vasszerkezet, mind a főtartók állapota statikai szempontból kívánni valót hagy maga után. a szakemberek véleménye szerint azonban a rekonstrukció, illetve a bontás miatt tervezett forgalomelterelésre jelenleg nincsen szükség.

miután a csarnok-szerkezet állapotáról a vélemények eltérőek, a máv megbízása alapján az uvatferv és a budapesti műszaki egyetem acélszerkezeti tanszéke a forgalom zavarása nélkül ismét felülvizsgálja a vasszerkezetet, s a szakvélemény alapján döntenek el, hogy hol, milyen mértékben, milyen technológiával rekonstruálják a csarnokot. a vasut pályafenntartási főnökség - a biztonság kedvéért - készenléti szolgálatot szervez télre, hogy hóesés idején rövid idő alatt letakaríthassák a tetőszerkezetre hullott havat, s ezzel tehermentesítsék a nagy súly alól a mintegy 40.000 négyzetméternyi felületet.

a korábban a nyugati pályaudvarról induló két nemzetközi gyorsvonat - a balti-orient expressz és a moszkvai tiszta expressz - viszont ezentúl a keleti pályaudvarról indul, s oda érkezik. a nemzetközi megállapodás szerint ugyanis az európai vasutakat egy hónappal előbb kell értesíteni a menetrend-változásokról. ez időközben megtörtént, s bár nem lett volna rá szükség, a két vonatot a bejelentést követően a keleti pályaudvarra irányították, mert az utazási irodák, a vasuti partnerek ennek megfelelően szervezték az utazásokat. amennyiben a csarnok szükséges javítását, a rekonstrukciót a forgalom zavarása nélkül meg tudják oldani, a két nemzetközi vonat ismét ,, visszamegy,, a nyugati pályaudvarra. /mti/

--

bb 67. a szocialista országok nőszervezeteinek tanácskozása budapestben

gy/gk-ju hi -cz

1974. október 15.

kedden délelőtt budapestben megkezdődött a szocialista országok nőmozgalmi vezetőinek háromnapos tanácskozása, amelyen bulgária, csehszlovákia, a koreai népi demokratikus köztársaság, kuba, Lengyelország, mongólia, a német demokratikus köztársaság, románia, a szovjetunió és a vietnami demokratikus köztársaság nőszövetségeinek képviselői vesznek részt.

/ folyt. köv./

16.02/ju

- 42 -

1640

v

bb 67. ;/ a szocialista ... 1. folyt./-ju

közöttük van valentyina nyikolajeva-tyereskova, a szovjet nőbizottság elnöke, a világhírű úrhajós. a nemzetközi demokratikus nőszövetséget fanny edelman, az ndn főtitkárának képviseli. a vendégeket a magyar nők országos tanácsa nevében Erdei Lászlóné, a mnot elnöke üdvözölte. /mti/

--

bb 68. 200 személyes óvoda, új üzletközpont dunaujvárosban

vid/fm-ju -cz

1974. október 15.

új üzleteket és kétszáz személyes óvodát adtak át kedden dunaujvárosban, a római tábor helyén épült castrum városrészben. a több mint 20 millió forintos költséggel épült, könnyűszerkezetes óvodát a dunai vasmű saját beruházásában, dunaujvárosi acélszerkezetekből szereltette össze, 1975. végéig pedig 125 személyes bölcsődével bővíti a gyermekintézményt. az új városrészben kedden élelmiszer abc-áruház és önkiszolgáló husbolt is nyílt, valamint kulturcikk-pavilon kezdte meg működését. a castrum városrész üzletközpontjában hamarosan papír-írószert boltot is létesít a dunaujvárosi kereskedelmi vállalat. /mti/

--

bb 69. öregek napközi otthona adonyban

vid/fm-ju -cz

1974. október 15.

az öregek számára napközi otthont létesítettek a fejér megyei adony nagyközségben. az új intézményben husz idős, magános ember kapott otthonot. a széleskörű társadalmi összefogással létrehozott napköziben kedvezményes érkeztetésben, rendszeres orvosi ellátásban részesítik a község nyugdíjasait, akik a jól felszerelt társalgóban tölthetik a hosszú téli napokat. /mti/

--

16.10/π7

- 43 -

1645

g

bb 70. néprajzi kiállítás győrtől

vid/fm-ju -cz

1974. október 15.

három héven át járta egy néprajzi expedíció a győrtől délre eső sokorói dombvidék falvait. az összegyűjtött értékes néprajzi anyagból kedden kiállítás nyílt a győri xantus jános muzeumban. az anyag nagyrésze a 18. és a 19. századból származik. s az akkori paraszti élet becses tárgyi emlékeit tartalmazza.
/mti/

--

bb 71. az országos széchenyi könyvtárnak

s-ju hi -cz

1974. október 15.

a magyar nemzeti muzeum épületében levő olvasótermeit az épület fűtési nehézségei miatt október 16-tól további intézkedésig zárva tartják. továbbra is látogathatók a színházterületi tár, a kisnyomtatvány tár és a térkép tár olvasótermei.
/mti/

--

bb 72. pályaválasztási hetek nógrád megyében

vid/fm-ju -cz

1974. október 15.

pályaválasztási hetek kezdődtek kedden nógrád megyében. balassagyarmaton, a volt megyeháza műemléképületében ebből az alkalomból öt nagyüzem és két középiskola közreműködésével kiállítás nyílt, amely fényképek, tablók, termékek szemléltetésével nyújt segítséget a fiataloknak jövőbeli foglalkozásuk, hivatásuk kiválasztásához.

a december 15-ig tartó pályaválasztási hetek idején a megye több helységében pályaválasztási vetélkedőket, filmvetítéseket rendeznek, pályaválasztási tanácskozásra hívják meg a szülői munkaközösségek elnökeit, az osztályfőnököket, a munkahelyi pályaválasztási tanácsadókat. több salgótarjáni és balassagyarmati nagyüzemben, középiskolában, valamint a salgótarjáni pénzügyi és számviteli főiskolán megrendezik a ,, nyitott kapuk napját,,. /mti/

--

16.20/ju

- 44 -

16.50

bb. 73. kevés a korszerű, intenzív termesztésre alkalmas burgonyafajta, a termesztés időszereiről tanácskoztak kislángon

vid kz/1l cz

1974. október 15.

burgonyatermesztési tanácskozás és bemutató volt kedden a fejér megyei kislángon. mint rámutattak, az utóbbi években országszerte csökkent a burgonya vetésterülete. e fontos növénynek ugyanis még mindig nincs megfelelően gépesítve a termesztése, kevés a tárolóhely, s nem kielégítő a zártrendszerű termesztésre alkalmas korszerű fajták választéka sem. a mezőgazdaság tervei szerint a negyedik ötéves terv végéig tíz-tizennégyezer hektáron kell kialakítani korszerű, iparszerű termelést. ennek alapfeltétele az agrotechnika korszerűsítésén és a gépesítés fejlesztésén kívül elsősorban a megfelelő, bő-termőképességű, jó étkezési értékű, biztonságosan betakarítható és tárolható fajták köztermesztésbe állítása, a fajtaválaszték bővítése. az országos mezőgazdasági fajtakísérleti intézet az elmúlt években igyekezett eleget tenni a termelők kívánságának, s megfelelő külföldi és hazai fajtákat adni a nagyüzemeknek. 130 külföldi és harminc hazai fajtát ,,vizsgáztatott le,, s ezek közül eddig tíz kapott előzetes elismerést. a legbiztosabb eredményeket a holland fajtákkal és a hazai ,,somogy gyöngye,, elnevezésű fajtákkal érték el. ezek nagyterméshozamúak, a betegségekkel, vírusokkal szemben ellenállóak, s biztonságosan betakaríthatók, illetve tárolhatók. a következő években az intenzív zárt rendszerű termesztésre elsősorban ezeket a fajtákat ajánlják majd a termesztőknek.
/mti/

--

felhasználható: 18.00 órakor

bb. 74. fiatal alkotók kiállítása székesfehérvárott

vid fm/1l cz

1974. október 15.

székesfehérvárott az építők ,,pintér károly,, művelődési házában kedden hat fiatal fejér megyei festőművész alkotásából nyílt kiállítás. a tárlaton pintér zoltán, pinke istván, fazekas istván, mezősi lászló, sebesalmi sándor, jónás attila és szántó tamás művei láthatók./mti/

--

16.00/1l

- 45 -

16.50

bb. 75. fehér Lajos látogatása a 17. kerületben

t gy/s/il cz

1974. október 15.

fehér Lajos, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, kedden egésznapos látogatást tett a 17. kerületben. a vendéget a pártbizottság székházában égető Lajos első titkár és érdekelte Zoltán tanácselnök fogadták.

égető Lajos tájékoztatást adott a városrész helyzetéről, politikai, társadalmi és gazdasági fejlődéséről. ezt követően fehér Lajos megtekintett több közelmúltban átadott kerületi létesítményt. ellátogatott az épülő kerület-központba, a ferihegyi uti új szakorvosi rendelőintézetbe és a nemrég átadott vásárcsarnokba. a továbbiakban látogatást tett a rákosvölgye mgtsz-ben, ahol a vendéget dr. Czerván Márton tévész-elnök és Bednár Jenő a csúcsvezetőség titkára fogadták. tájékoztatást adtak az mgtsz gazdasági tevékenységéről, valamint a csúcsvezetőség és a párt alapszervezetek munkájáról. fehér Lajos megtekintette a szövetkezett több létesítményét, köztük az épülő 35 ezer férőhelyes tojóházat, és az új korszerű 10 ezer férőhelyes sertéstelepet, s elbeszélgetett munkásokkal, állatgondozókkal. végezetül az mszmp politikai bizottságának tagjainak baráti beszélgetést folytatott a kerület párt, állami, társadalmi és tömegszervezeti vezetőivel, a termelőszövetkezet vezetőségével./mti

..

bb. 76. kiegészítés és javítás a mai bb. 53. -as sz. hírhez /az egészségügyi fiatalok..../

szerkesztőségek figyelmébe!

il mir gk/cz

1974. október 15.

mai bb. 53. számú „az egészségügyi fiatalok országos ifjúsági parlamentjének ülése„ című hírünkre a jelzett folytatás helyett az alábbi javításokat adjuk:

a hír az 1. bekezdés 3. sorától helyesen így hangzik:

... a tanácskozáson jelen volt és felszólalt aczél György a politikai bizottság tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, az állami ifjúsági bizottság elnöke. ott volt dr. aczél György egészségügyi miniszterhelyettes és dr. Vidovszky Kálmán, az mszmp központi bizottságának alosztályvezetője.
/folyt.köv./

16.05/il

- 46 -

1700

v

bb. 76./kieg.... folyt./ il

a hír végére pótlólag az alábbi mondatot kérjük beírni:

a hozzászólások után az egészségügy több mint 200 tagú ifjúsági parlamentje ajánlásokat dolgozott ki és fogadott el az ifjúsági törvény végrehajtásának az egészségügy területén megoldásra váró feladatairól./mti/

..

bb. 77. 24 városban több mint 350 mérőállomáson figyelik a levegő szennyezettségét - tatabányán tartották a köjál-ok riv-állomásainak első országos tanácskozását

vid fm/il la

1974. október 15.

a baranya, borsod, komárom és veszprém megyei valamint a fővárosi köjál-nál január óta működik regionális levegő tisztaság-vizsgáló állomás. ezeknek az ugynevezett riv-állomásoknak az a feladata, hogy a föld felszínétől mintegy másfél méteres magasságig mérjék a levegő tisztaságát, illetve szennyezettségét. jóllehet szinte valamennyi köjál foglalkozik már kisebb-nagyobb mértékben levegővizsgálatokkal, ezeken az állomásokon - ahová 3-4 megye tartozik - egységes elvek alapján és nagyobb műszerkészlettel végzik a vizsgálatokat. a következő években fokozatosan minden megyében ilyen állomást akarnak kiépíteni. ezzel a tervezett országos „levegő-térképpel, „ hazánkban európai viszonylatban is kiemelkedő munkát végeznek a környezet védelme érdekében.

a vonatkozó rendeletek értelmében 1975. január 1-től az építési és városfejlesztési minisztérium bírsággal sújtja azokat az üzemeket, amelyek a megengedettnél nagyobb mértékben szennyezik a levegőt. ezzel a munkához a riv-állomások megfigyelései adják az alapot.

meg tudnak-e felelni ennek a feladatnak, hogyan alakult munkájuk? - ez volt a témája a riv állomások első országos tanácskozásának, amelyet kedden tartottak tatabányán, a komárom megyei köjál-nál. a megbeszélésen részt vettek azok a szakemberek is, akik az egészségügyi minisztériumban, illetve az országos közegészségügyi intézetben irányítják ezt a munkát.

/folyt.köv./

- 47 -

1710

bb. 77. 24 városban folyt./ 11

jelenleg 24 városban több mint 350 mérőhelyen veszik számba a levegő szennyezettségének négy legfontosabb mutatóját: a por mennyiségét, a kéndioxid-, a szénmonoxid- és a korom-tartalmat. az egyes települések helyi adottságainak megfelelően sok speciális vizsgálatot végeznek, így például leninvárosban vagy kazincbarcikán a klór és az ammónia-, a tatabányai alumíniumkohó környékén a fluor- a nyergesujfalui magyar viscosagyárnál a szénkéneg-tartalmat ellenőrzik.

amint a tanácskozáson kitünt, a riv-állomások különböző feltételek között dolgoznak. egyes helyeken a levegővizsgálat jelentős hagyományokkal rendelkezik, és ezeken az állomásokon jobb a műszer- és szakember-ellátás is. a megyei tanácsok - amelyeknek fedezniük kell az anyagi ellátást - nem nyújtanak egyforma mértékű támogatást. van, ahol még a minimális igényeket sem tudják kielégíteni, ugyanakkor például borsod megyében a levegő tisztaság-védelmi alaptól is támogatást adtak. nem mindegy, hogy az egyes vizsgálatokat modern automatikus berendezésekkel folyamatosan, a nap 24 órájában tudják végezni, vagy félórás kézi mérésekkel állapítják meg a szennyezettséget. sok gondot okoz az a kettősség is, hogy az állomások több felügyeleti hatósághoz tartoznak. munkájuk támogatására az oki levegőhigiéniai osztályán önálló mérőhálózati csoportot kívánnak szervezni. fontos feladatként jelölték meg az egységes műszerv, - illetve vegyszer-beszerzést. el akarják érni, hogy minden riv állomásnak és minden több várost ellátó köjál-nak önálló szervizgépkocsija legyen./mti/

-. -

bb 78. a pest megyei kishajózási és javító vállalat közli,

gg-ju 1e la

1974. október 15.

hogy október 16-tól vac-pokolsziget között közlekedő önjáró komp ikarus farmotoros és panoráma autóbuszokat nem tud átszállítani. /mti/

-. -

9
16.40/ju

- 48 -

bb 79. kedden elutazott

gg-ju la

1974. október 15.

csehszlovákia kommunista pártja központi revíziós és ellenőrző bizottságának küldöttsége, amely viliam salgovic-nak, a cskp központi revíziós és ellenőrző bizottsága elnök-helyettesének vezetésével a magyar szocialista munkáspárt központi ellenőrző bizottságának meghívására október 8-15 között tartozkodott hazánkban. a küldöttséget fogadta biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a delegációt a ferihegyi repülőtéren venéczi jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának titkára bucsuztatta, jelen volt dr. zoltán rabay, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

-. -

bb 80. nurul hasan

pá-ju la

1974. október 15.

indiai oktatásügyi minisztert - magyarországon átutaztatásban - fogadta dr. polinszky károly oktatási miniszter és dr. orbán lászló kulturális miniszter. /mti/

-. -

bb 81. fock jenő ,

tr-ju la

1974. október 15.

a minisztertanács elnöke és apró antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta iljas hamzah-t, az indonéz köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

-. -

17.03/ju

- 49 -

1718
10

bb 82. kinevezések

gg-ju la

1974. október 15.

a magyar népköztársaság minisztertanácsa dr. juhász ádá-
mot és dr. simon pált nehézipari, kovács gyulét külkereske-
delmi miniszterhelyettesé kinevezte. /mti/
--

bb 83. jól érvényesül a népképviselési jelleg a közös tanácsu
nagyközségekben - a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsá-
gának ülése nagyigmádon

vid/fm-ju la

1974. október 15.

hogyan érvényesül a népképviselési jelleg a közös taná-
csu nagyközségekben? - ezt vizsgálta meg a komárom megyei ta-
nács végrehajtó bizottsága kedden nagyigmádon tartott ülésén
a helyszínen szerzett tapasztalatokat a megyében végzett felmé-
résekkel hasonlította össze. figyelembe vette, hogy a megyében
16 helység tartozik ilyen tanácsoknak hatáskörébe. örvendetes
tényként állapították meg, hogy jóllehet a legrégebbi is csak öt
éve működik, a társközségek máris tapasztalhatták a közös irá-
nyítás előnyeit. a tanácsok ugyanis teljes összhangot alakí-
tottak ki az önkormányzat, a népképviselés és a szakigazgatás
között.

ezt elősegíti, hogy mindenütt jól működnek a tanács-
tagi csoportok.

a végrehajtó bizottság javasolta, hogy a csoportok vezetés-
re legalkalmasabb tagját mindenütt válasszák meg társadalmi el-
nökhelyettesnek. követendő példának tartották, hogy a nagyig-
mándiak falugyűléseken, továbbá a különböző testületek, szervek
tanácskozásain is ismertetik a tanács működését, határozatait.
a végrehajtó bizottság hangsúlyozta: amellett, hogy elsőrendő
feladat a központi községek igazi centrummá fejlesztése, egyre
magasabb színvonalon kell biztosítani a társközségek alapellá-
tását is. javasolták, hogy közigazgatási napokkal egészítsék
ki a helyi kirendeltségek tevékenységét. ilyenkor a központi
község szakigazgatási munkatársai a helyszínen intézzék azokat
az ügyeket, amelyek miatt a lakosoknak a székhely-községbe
kellene utazniok. /mti/
--

17.10/ju

- 50 -

1430

bb 84. magyar-vietnami kereskedelmi tárgyalások

pá/sl-ju la

1974. október 15.

nguyen van dao, a vietnami demokratikus köztársaság kül-
kereskedelmi miniszterhelyettese budapesten tárgyalásokat foly-
tartott az 1975. évi magyar-vietnami árucseré-forgalmi megál-
lapodás előkészítéséről. a vietnami miniszterhelyettest fogadta
borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese.

a vietnami vendég kedden elutazott hazánkba. /mti/
--

f e l h a s z n á l h a t ó: 19 óra után!

bb 85. színházi est a chilei haladó erők támogatására

vid/fm-ju la

1974. október 15.

a hazafias népfront debreceni városi bizottságának chilei
akcióbizottsága kedden ünnepi estet rendezett a csokonai színház-
ban. az ünnepségen résztvett rostás istván, a magyar szolida-
ritási bizottság alelnöke, a chilei akcióbizottság elnöke, ott
volt továbbá pedro fernandeznek, a chilei kommunista párt köz-
ponti bizottsága tagjának vezetésével hazánkban tartozkodó chi-
lei küldöttség.

a színház művészei „ hazám te törékeny, „ címmel dokumen-
tum-műsort mutattak be. az előadás bevételét a chilei haladó
erők támogatására fordítják. /mti/
--

17.20/ju

- 51 -

1850

bb 86. kedden hazaérkezett

k vt/tr-ju hi la

1974. október 15.

luxemburgból a nácizmus üldözöttei bizottságának küldöttsége, amely részt vett a mauthauseni nemzetközi bizottság ülésén.
/mti/

--

bb 87. iparművészeti kiállítások sorozata

t me/mm-ju hi la

1974. október 15.

a budapesti művészeti hetek keretében kedden a csontváry teremben somogyi józsef díjas szobrász, a magyar képzőművészek szövetségének elnöke nyitotta meg a tárgy és alkotója című iparművészeti kiállítást. a tárlat 30 fiatal iparművész hagyományos kézműves technikával készült egyedi alkotásait mutatja be; kerámia edényeket, térplasztikákat, tértextileket, falikárpitokat, ötvösékszereket, serlegeket, ötvös faliképeket - összesen 100 tárgyat. a hagyományos iparművészet klasszikus műfajai mellett három belsőépítész-formatervező lámpái, egy tűzikövacs-iparművész térelválasztó rácsa és egy bőrdíszműves-iparművész munkái is láthatók október 25-ig. a bemutató mintegy kiegészíti a belsőépítész, az üveg- és porcelán-tervezők, valamint az iparművészek, és a szék- és kárpitosipari vállalat ülébutorok című kiállítását, valamint a latex címmel a napokban megnyílt bemutatót, s ezekkel együtt átfogó képet nyújt a mai magyar iparművészetről. egyébként az iparművészeti napok rendezvényei a magyar iparművészeti főiskola október 19-november 10-e közötti jubileumi kiállítással zárulnak. /mti/

--

bb 88. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

-ju la

1974. október 15.

44. baráti találkozó a volán elektronikánál
45. a szolnok m. tanács vb. ülése
46. tejivó
47. osztrák gépbemutató
48. halálra gázolta a vonat
49. a mezőgazdasági országos operatív bizottság ülése
50. knoll józsef

/ folyt. köv. /

18.15/ju

- 52 -

bb 88. / a belföldi szerkesztőség ... 1. folyt./-ju

51. a heves m. tanács vb. ülése
 52. hód áruház
 53. egészségügyi fiatalok ifjúsági parlamentje
 54. száz éves receptek
 55. elutazott az ndk jogász küldöttsége
 56. kuvaiti egészségügyi küldöttség
 57. bányász szoc. brigádok vetélkedője
 58. szobrász tábor
 59. kubai színház sajtótájékoztatója
 60. elutazott a svazarm küldöttsége
 61. komputer levelez a hallgatókkal
 62. lengyel fórum a tv-ben
 63. uttörő hírek
 64. munkásszínházok találkozója
 65. műszaki könyvnap megnyitó
 66. nyugati pályaudvar
 67. szoc. országok nőszervezeteinek tanácskozása
 68. óvoda
 69. öregek napközi otthona
 70. néprajzikiállítás
 71. széchenyi könyvtár
 72. pályaválasztási hetek
 73. burgonyatermesztési tanácskozás
 74. fiatal alkotók kiállítása
 75. fehér lajos látogatása
 76. kiegészítés és javítás az 53. számú hírhez
 77. köjál-tanácskozás tatabányán
 78. pest megyei kishajózási vállalat
 79. elutazott viliam salgovic
 80. nurul hasan
 81. fock jenő fogadta az indonéz nagykövetet
 82. kinevezések
 83. a komárom m. tanács vb. ülése
 84. magyar-vietnami kereskedelmi tárgyalás
 85. színházi est a chilei haladó erők javára
 86. hazaérkezett a nüb küldöttsége
 87. iparművészeti kiállítások
 88. hírjegyzék
- /mti/

--

18.30/ju

1905

- 53 -

bb 89. dr. várkonyi péter belgrádba utazott

la/gk-ju la

1974. október 15.

dr. várkonyi péter államtitkár, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke m.berberovicsnak, a jugoszláv szövetségi tájékoztatási bizottság elnökének meghívására hivatalos, baráti látogatásra kedden belgrádba utazott. bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent a tájékoztatási hivatal vezető munkatársai és dr. ziga vodusek, jugoszlávia budapesti nagykövete. /mti/

-. -

em b a r g o : 19.30 óráig!

bb 90. magyar-bolgár tárgyalások

gg-ju la

1974. október 15.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese és zsviko zsvikov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság társelnökei kedden a parlament gobelin-termében emlékeztetőt írtak alá, melyben összegezték tárgyalásaik eredményeit.

a találkozón értékelték a két ország miniszterelnökeinek ez év augusztisi találkozásán elhatározott feladatok végrehajtását, valamint az együttműködési bizottság 12. ülésének lezajlott megállapodások teljesítését. úgy értékelték, hogy az árucserreforgalom az idén dinamikus fejlődött és tovább bővült Magyarország és Bulgária gazdasági együttműködése. megvitatták az 1976-80-as évi tervek koordinálásának menetét, és a külkereskedelmi árucserreforgalom fokozásának lehetőségeit.

dr. timár mátyás kedd este a parlament vadász-termében vacsorát adott zsviko zsvikov tiszteletére. /mti/

-. -

18.36/ju

1910

- 54 -

bb. 91. meghalt rusznyák istván akadémikus

t mir /hi/il la

1974. október 15.

kedden, 85 éves korában elhunyt rusznyák istván akadémikus, a magyar tudományos akadémia egykori elnöke, a szegedi, majd a budapesti orvostudományi egyetem belgyógyászati klinikájának volt igazgatója, a kísérleti orvostudományi kutató intézet nyugalmazott igazgatója. rusznyák istván orvosprofesszort a magyar tudományos akadémia saját halottjának tekinti, temetéséről később intézkednek.

x x x

rusznyák istván halálával világszerte elismert tudóst, a legnagyobb magyar orvosprofesszorok egyikét népünk és társadalmunk jobb életéért dolgozó közéleti személyiséget veszítettünk el. a tizedes évek elején került a korányi sándor által vezetett budapesti belkliniákára, ahol előbb díjtalan gyakornokként, majd tanársegédként, végül adjunktusként dolgozott. magántanári képesítését 1926-ban nyerte el, és 1931-ben nevezték ki a szegedi egyetem belgyógyászati tanszékének professzorává, ahol igazgatóként 1945-ig tevékenykedett. 1945-től - a budapesti egyetem orvostudományi karának meghívása alapján - előbb a 11-es számú belklinikai igazgatója volt, majd 1946 februárjában vette át az 1-es számú belklinikai vezetését, amelyet 1963 őszéig irányított. 1946-ban a magyar tudományos akadémia tagjává, majd 1949-ben elnökévé választották. 1960-tól 1970 áprilisáig az általa éltere hívott mta kísérleti orvostudományi intézet igazgatója, majd haláláig az intézet tudományos tanácsadója volt.

mint belgyógyász évtizedekig gyógyított, szem előtt tartva mesterének, korányi sándornak tanítását, hogy „nemcsak a betegséggel, de a beteggel is számolni kell”, vallotta, hogy az embereket nemcsak meggyógyítani, a betegségtől megóvni is csak a nem még ismeretlenek feltárása útján lehet. e törekvéséhez társuló kíváncsiság indította el már fiatalon a kutatói pályára is. figyelme egyre inkább a vesepathológia, különösen a vizenyő keletkezési mechanizmusának tanulmányozása felé fordult. sok munkát szentelt a vérfehérjék kutatásának is. vizsgálati eredményeit a német behold-dal, és a svéd kylin-nel közös monográfiában foglalta össze. /folyt.köv./

pus

- 55 -

bb. 91./rusznyák folyt./ 11

e kutatásai vezették el a nyirokrendszer élettanának és kórellettanának tanulmányozásához. eredményei mind az elmélet, mind a klinikai gyakorlat szempontjából alapvetően újak és fontosak voltak. az e területen munkatársaival együtt elért eredményeit világviszonylatban is feltűnést keltő monográfiában foglalta össze, amely a magyar kiadás után több más nyelven is megjelent.

nemcsak nagyszerű orvos és kiemelkedő tudós volt, de kiváló tanító és nevelő is. évtizedeken át leendő orvosok ezreit oktatta és iskolát teremtett mind a gyógyításban, mind a kutatásban. a fasizmust egyértelműen elutasító rusznyák istván a felszabadulás után kilépett szakmájának szűk keretei közül és ment a szocializmus meggyőződéses híve, a pári tagja - nagy energiával vett részt a tönkretett ország újjáteremtésében, az új társadalmi rend felépítésében. tudásának és munkaerejének legjavát a korszerű magyar tudományos kutatás megteremtésének szentelte. döntő szerepe volt a magyar tudományos akadémia újjászervezésében, amelynek több mint 20 éven át volt az elnöke. ebben a funkciójában minden törekvése a társadalom szükségleteit felismerő és azokat szolgáló szocialista akadémia megteremtése volt. akadémiai elnöksége idején épült ki az mta széleskörű kutatóhálózata, amelynek létrehozásában elévülhetetlen érdemeket szerzett.

hosszu éveken át országgyűlési képviselő és az elnöki tanács tagja is volt. tudományos eredményeinek elismerésül többször részesült magas kitüntetésben, számos külföldi tudományos akadémia és tudományos társaság választotta tagjává./mti/

.-.

bb. 92. időjárásjelentés

11 la

1974. október 15.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

hüvös esős idő

várható időjárás szerda estig: tulnyomóan borult, hüvös idő, többfelé ujjabb esővel. általában mérsékelt, napközben elsősorban a dunántúlon időnként megélénkülő északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 7-12 fok között./mti/

.-.

- 56 -

19.17/11

1945

bb 93. a virizlay gyula

pá-ju ie la

1974. október 15.

szot titkár által vezetett szakszervezeti küldöttség, amely a skót szakszervezeti kongresszus főtanácsának meghívására skóciában tartozkodott, kedden hazaérkezett. /mti/

.-.

bb 94. a postás szakszervezetek nemzetközi tanácskozásának sajtótájékoztatója

t kf/gk-ju la

1974. október 15.

a postai és távközlési dolgozók szakszervezetei háromnapos budapesti nemzetközi találkozójának vezetői - dagobert krause, a tanácskozást kezdeményező közalkalmazottak és rokonszakkabeli dolgozók nemzetközi szövetségének főtitkára, georges frischmann, a nemzetközi szövetség postai és távközlési tagozatának elnöke, és biró bódís józsef a rendező postások szakszervezetének megbízott főtitkára, - kedden este a postások benczur utcai művelődési központjában sajtótájékoztatót tartottak.

a tanácskozás vezetői beszámoltak a fennállásának 25. évfordulóját most ünneplő nemzetközi szövetség, ezen belül a postai és távközlési szekció eredményes munkájáról, fejlődéséről, s főbb feladatairól. hangsúlyozták, hogy a nemzetközi szövetség megalakulása óta a szakszervezetek akcióegységéért harcol, s ezt tartja ma is egyik legfontosabb tennivalójának. már a tanácskozás elején egyetemesen felvetették a kapitalista országok küldöttei, hogy az írott szó és a gyakorlat között nagy a szakadék, a korábban kivívott jogok a gyakorlatban nem, vagy csak nagyon nehezen valósíthatók meg. a postás szakszervezetek egyik fő feladata, hogy tovább harcoljanak a dolgozók érdekvédelmét szolgáló jogok érvényesítéséért. a budapesti tanácskozás során lehetőséget látnak arra, hogy a nemzetközi szövetséghez nem tartozó szakszervezetekkel is szorosabb kapcsolatot alakítsanak ki, amely a kezdeti ,, beszélgetések,, után idővel közös, egységes harchoz vezethet.

/ folyt. köv./

21.05/ju

- 57 -

21.15

bb 94. / a postás ... 1. folyt./-ju

a sajtótájékoztatón a tanácskozás témája, kezdeti tapasztalatai alapján szóba kerültek a világ postás szakszervezeteinek közös problémái, a fiatal államok és a fejlődő országok postás szakszervezeteinek gondjai, amelyekre a nemzetközi szövetség nagyobb figyelmet fordít, arra törekszik, hogy nemzetközi együttműködéssel enyhítsenek ezeken a problémákon. befejezésül elhangzott, hogy a budapesti nemzetközi tanácskozáson a szocialista országok postás szakszervezeteitől sok segítséget várnak, történetesen azt, hogy gyors előrehaladásuk példáival hozzájáruljanak a kapitalista országok postás szakszervezetei legfontosabb céljainak, időszerű teendőinek meghatározásához, s a megvalósításukért indított sikeres harchoz. /mti/

-.-

bb 95. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

-ju la

1974. október 15.

- 89. várkonyi péter belgrádba utazott
- 90. magyar-bolgár tárgyalások
- 91. meghalt rusznyák istván
- 92. időjárásjelentés
- 93. hazaérkezett virizlay gyula
- 94. a postások szakszervezetek nemzetközi tanácskozásának sajtótájékoztatója
- 95. hirjegyzék

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

21.15/ju

- 58 -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1.könyv események a fővárosban

i ro/s/hi/il cz

1974. október 16.

a könyvterjesztés új formáját próbálta ki az állami könyvterjesztő vállalat egyik óbudai könyvesboltja: a lakótelep gondnokait bevonta a bizományosi hálózatba. az első tapasztalatok és eredmények szerint a kísérlet bevált és hasznosnak bizonyult ezért a vállalat fokozatosan a többi lakótelepen is kipróbálja a könyvterjesztésnek ezt a módját.

az elmúlt napokban csepelen is megalakult a kerületi könyvbarát klub. védnökei: a hazafias népfront 21. kerületi bizottsága, a tanács népművelési osztálya, valamint az állami könyvterjesztő vállalat. a klub tagjai részére irodalmi műsorokat, író-olvasó találkozókot szerveznek. a tagsági könyvben szereplő vásárlási összegek után évente egyszer 10 százalék értékben könyv visszatérítést adnak.

/folyt.köv./

- 1 -